

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

**VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS**
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/20/888

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	22.04.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	09.03.2020 (registreeritud inspektsioonis 10.03.2020)
Teabevaldaja	AS SmartCap aadress: Hobujaama 4, 10151 Tallinn e-posti aadress: info@smartcap.ee
Teabevaldaja vastutav isik	Juhatuse liige
Vaide esitaja	Eraisik aadress: X.Xxxx xx-x, 10118 Tallinn e-posti aadress: xxxx@xxxxxxxxxxxx.xx

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 3 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punktide 2 ja 4 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4 alusel

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie osaliselt;
- 2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

Vaata uuesti üle teabenõudes soovitud lepingu punkt 2.15 ning hinnata piirangu põhjendatust ärisaladuse kaitseks. Kui siiski SmartCap leiab jätkuvalt, et kinnikaetud teabe osas on tegemist ärisaladusega, siis tuleb seda ka arusaadavalt põhjenda, milles seisneb teabe kaubanduslik väärtus ja kuidas sellise teabe avalikustamine annaks konkurentidele ärieelise.

- 3) muus osas jätta vaie rahuldamata, kuna SmartCap on täiendavalt põhjendanud, mida kinnikaetud teabes loetakse ärisaladuseks ning ei saa välistada, et sellise teabe avalikustamine ei riiva SmartCapi äripartneri ärihuve.
- 3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 4. mai 2020.
- 4) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse üksnes vaideotsuse (ülaltoodud punkt 3) rahuldamata jäänud osas. Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspeksiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 06.02.2020 väljastas SmartCap vaide esitajale 16.05.2018 teabenõudes soovitud lepingu ulatuses, mis teabevaldaja hinnangul ei sisaldanud lepinguparteni ärisaladust ning põhjendas punktide kaupa, mida loetakse lepingus ärisaladuseks.
2. Vaide esitajat AS SmartCapi selgitused ei rahuldanud ja ta leidis, et kinnikaetud teave ei saa täies ulatuses olla AS SmartCapi lepingupartneri ärisaladus, mistõttu esitas teabenõude mittenõuetekohase täitmata jätmise osas vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:*1. Asjaolud*

Vandeadvokaat eraisikuna (edaspidi nimetatud "Teabenõudja") esitas 16.05.2018. a. teabenõude (Lisa nr 1, edaspidi nimetatud "Teabenõue") Sihtasutusele KredEx (edaspidi nimetatud "KredEx"), milles palus teavet seoses selleks hetkeks lõpetatud Eesti Arengufondi investeerimisportfelli, täpsemalt selle osaks oleva Early Fund II, juhtimise üleandmisega Tera Ventures OÜ-le (edaspidi nimetatud „Tera Ventures“). Kuna vastutus lõpetatud Eesti Arengufondi vastavate ülesannete täitmise osas oli antud Teabenõude esitamise ajaks üle täielikult KredEx'i omanduses olevale tütarettevõttele AS SmartCap (edaspidi nimetatud "SmartCap"), palus Teabenõudja edastada Teabenõude vajadusel asjasse puutuvast osas SmartCap'ile.

Teabenõudja palus järgnevat teavet:

- 1. koopiat dokumentidest, millega anti Eesti Arengufondile kuulunud investeerimisportfelli juhtimine üle Tera Ventures OÜ-le;*
- 2. koopiat dokumentidest, millega on eelmises punktis nimetatud dokumente pärast nende allkirjastamist muudetud (kui selliseid muudatusi on tehtud);*
- 3. teavet selle kohta, et kas ja kelle osas on antud KredEx/Smartcap poolt nõusolek Early Fund II fondi investeerimiseks, eeldades, et vastava nõusoleku saamise nõue, mis on toodud investeerimisportfelli juhtimise üleandmiseks korraldatud konkursi dokumentides, jäi alles ka Tera Ventures'ga sõlmitud lepingusse. Alternatiivselt, kui vastavat nõusoleku saamise nõuet Tera Ventures'ga sõlmitud lepingus ei sisaldu, edastada koopia dokumendist, millega otsustati vastav nõue välja jätta.*

KredEx ja SmartCap edastasid 23.05.2018. a. ühise vastuse teabenõudele, milles märgitakse järgmist:

- 1. KredEx ei valda Teabenõudes palutud teavet;*
- 2. SmartCap ei pea ennast isikuks, kellele laienevad AvTS § 5 lg 2 sätestatud teabevaldaja kohustused, kuna SmartCap ei osuta enda hinnangul avalikke teenuseid;*
- 3. isegi kui SmartCap oleks AvTS § 5 lg 2 mõttes teabevaldajaks, ei kujuta Arengufondile kuulunud fondide valitsemine avaliku ülesande täitmist;*
- 4. isegi kui tegemist oleks avaliku ülesande täitmisega, on teave kaitstud ärisaladusega.*

Teabenõudja esitas Kredexi ja SmartCapi vastuse peale 22.06.2018 vaide Andmekaitse Inspeksioonile (edaspidi nimetatud „AKI“), mis jättis selle oma 08.08.2018 otsusega nr 2.1-3/2018/2016 rahuldamata. Teabenõudja esitas viidatud AKI otsuse peale 06.09.2018 kaebuse Tallinna Halduskohtule. Nimetatud kaebusega alustatud haldusasja lõpptulemusena jõustus Tallinna Ringkonnakohtu 18.09.2019 kohtuotsus nr 3-18-1741. Viidatud kohtuotsuses leiti kõigepealt, et kuna KredEx-i valduses pole nõutud teavet, ei ole KredEx ka kohtuvaidluses vastustajaks. Sisulises osas asus kohus kohtuotsuses seisukohale, et SmartCap poolne Teabenõude täitmisest sisuline keeldumine ning AKI poolne vaide rahuldamata jätmise on õigusvastased ning SmartCapi kohustati Teabenõuet täitma.

SmartCap edastas Teabenõudele 18.10.2019 täiendatud vastuse ning 29.10.2019 selle juurde kuuluva lisa 1. Käesolevas dokumendis ülalpool refereeritud päringutele nr 2 ja 3 anti SmartCap'i 18.10.2019 täiendatud vastuses sisulised selgitused. Samas koopiad lepingutest, millega anti Eesti Arengufondile kuulunud investeerimisportfelli juhtimine üle Tera Ventures OÜ-le (st vastus päringule 1), väljastati selliselt, et suur osa nende dokumentide sisust on kinni kaetud ning selle põhjenduseks on toodud vaid üldine viide AvTS §-le 35 lg 1 p 17. Teabenõudja esitas 18.11.2019 vaide AKI-le, milles taotles, et SmartCap'i kohustataks esitama iga kinni kaetud lepinguosa kohta sisuline põhjendus

AKI rahuldab oma 13.01.2020 vaideotsusega nr 2.1-3/19/4144 Teabenõudja vaide täielikult ning kohustas SmartCap'i esitama hiljemalt 30.01.2020 Teabenõudjale põhjendused teabe väljastamisest keeldumise aluste kohta. SmartCap'i palvel pikendas AKI seda tähtaega selliselt, et SmartCap pidi esitama põhjendused hiljemalt 07.02.2020.

SmartCap esitas oma täiendatud vastuse Teabenõudele 06.02.2020 (Lisa nr 2). Antud vastuses sisalduvad SmartCap põhjendused lepingupunktide kaupa, et miks on vastav teave avaldamata jäetud. Lisaks on vastuse juures uus versioon lepingutest Tera Ventures'ga, kuna 06.02.2020 vastust koostades jõudis SmartCap seisukohale, et osa teabest, mis oli 18.10.2019 vastuses kinni kaetud, kuulub siiski avaldamisele.

2. Vaide esitaja seisukoht

Teabenõudja on seisukohal, et käesolevas vaides loetletud teabe avaldamata jätmise SmartCap poolt on õigusvastane ning taotleb seetõttu SmartCap vastava tegevuse õigusvastasuse tuvastamist ning kohustamist kõnealuse teabe avaldamiseks.

Teabenõudja käsitleb alljärgnevalt kõigepealt käesolevale olukorrale kohalduvat õiguslikku raamistikku (ptk 3) ning esitab seejärel oma vastuväited nõutud teabe avaldamata jätmisele (ptk 4).

3. Kohalduv õiguslik raamistik

3.1. Õigus saada avalikku teavet ja teiste isikute huvide kaitse

Käesolevas peatükis analüüsitakse Eesti siseriikliku ning rahvusvahelise õiguse allikaid sellest vaatenurgast, et milline on vahekord kahe konkureeriva õiguse vahel – ühel poolt isiku õigus saada teavet avaliku võimu tegevuse kohta läbi teabenõude esitamise ning teiselt poolt isiku õigus oma erahuvide kaitsele, kui teise isiku poolt nõutav teave sisaldab teda puudutavaid andmeid, mille avalikustamine võib kahjustada selle isiku huve. Antud küsimuse käsitlemine on vajalik, kuna pelgalt AvTS § 35 lg 1 p 17 grammatilise tõlgendamise pinnalt võib jääda ekslik mulje, et nõutud teave tuleb jätta avaldamata juba pelga kahtluse olemasolul, et teabe avaldamine võib kahjustada teise isiku ärisaladust.

Euroopa Inimõiguste Kohtu seisukohad

Põhjalik analüüs selle kohta, et kuidas on kõnealust teemat käsitlev regulatsioon kujunenud ning milline on selle hetkeseis, on esitatud Euroopa Inimõiguste Kohtu (edaspidi nimetatud „EIK“) 08.11.2016. a otsuses Magyar Helsinki Bizotts.g v. Hungary¹. Tulenevalt selle analüüsi suurest mahust piirduakse siinkohal kokkuvõttega vastava analüüsi olulisematest järeldustest.

EIK analüüsib viidatud kohtuotsuse punktides 35 – 64 kõigepealt avaliku teabe saamise õigusega seonduva regulatsiooni ajalugu ning hetkeseisu ning toob mh esile järgneva.

a) Vastupidiselt Suurbritannia ja Ungari esindajate poolt kohtumenetluses esitatud väidetele ei saa lugeda asjaolust, et EIÕK koostamise käigus jäeti selle art-st 10 välja viide õigusele nõuda avaliku võimu esindajatelt teavet, lugeda välja EIÕK koostajate tahet vastav õigus EIÕK art 10 reguleerimisalast välja jätta. Seda kinnitab mh asjaolu, et kui 28.11.1980 avaldati EIÕK täiendamise lisaprotokoll nr 6 eelnõu, millest tehti mh ettepanek täiendada EIÕK art 10 regulatsiooni õigusega nõuda teavet, märkisid Euroopa Inimõiguste Komisjon, EIK ning Ministrite Komitee vastuseks, et vastav täiendus on mitteavajalik, kuna kõnealune õigus on olnud EIÕK art-ga 10 algusest peale hõlmatud (vt Magyar Helsinki Bizotts.g v. Hungary p 50 ja 51).

b) Õigusele nõuda avalikult võimult teavet viimase tegevuse kohta on nimetatud (1.) Euroopa Nõukogu ministrite komitee 21.02.2002 soovitus Rec(2002)2; (2.) Euroopa Nõukogu konventsioonis ametlikele dokumentidele juurdepääsu kohta ning (3.) Euroopa Nõukogu konventsioonis üksikisikute kaitse kohta isikuandmete automatiseeritud töötlemisel (vt Magyar Helsinki Bizotts.g v. Hungary p 52 – 54). Viimati nimetatud dokumendis viidatakse avaliku teabe saamise õigusele kui ühele võimalikule konkureerivale õigusele, millega seonduvalt võidakse piirata isiku õigust tema privaatsete andmete kaitsele.

c) Lisaks sisaldavad EIK Magyar Helsinki Bizotts.g v. Hungary p-d 35 – 64 viiteid maailma teiste piirkondade (Aafrika ja Ameerika) ning rahvusvaheliste organisatsioonide dokumentidele (mh ÜRO Inimõiguste Ülddeklaratsioon), milles tunnustatakse isiku õigust saada teavet avaliku võimu tegevuse kohta ühe põhiõigusena. Samuti viitab EIK vastavatele

¹ <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-167828>

Euroopa Liidu õigusaktidele ning toob esile, et Euroopa Nõukogu 31 liikmesriigist 30 siseriiklikus seadusandluses on sätestatud õigus nõuda avalikku teavet.

Eeltoodu pinnalt jõuab EIK kohtuotsuse p-des 117 – 200 järeldusele, et õigus nõuda avalikku teavet on osaks EIÕK art-s 10 sätestatud õigusest sõnavabadusele. Tõsi, EIK asub seisukohale, et erinevalt tavapärasest avaliku teabe nõudmise regulatsioonist eeldab EIÕK art 10 alusel EIÕK poole pöördumine, et teavet oleks nõutud üldistes huvides ning et teabenõudja tegutseks nõ ühiskondliku valvekoera rollis, mitte ei tegutseks isiklikes huvides või ajendatuna sensatsioonijanust. Samas juhib kohus tähelepanu asjaolule, et nimetatud valvekoera roll ei eelda, et tegemist peaks olema meediaväljaande või akadeemiliste ringkondade esindajaga. Antud rolli võib asuda ka avaliku võimu tegevust uuriv blogija vms isik.

Magyar Helsinki Bizotts.g v. Hungary kaasuses oli vaidluse esemeks küsimus, et kas teabenõudjale oleks tulnud avaldada teave riikliku õigusabi osutanud advokaatide kohta (nimed ja juhtumid, milles vastav advokaat määrati esindajaks) ning Ungari vastuväiteks nõutud andmete avaldamises keeldumisel oli viide nimetatud advokaatide isikuandmete kaitsmise kohustusele. EIK leidis, et ehkki kõnealuste andmete näol on tegemist advokaatide isikuandmetega, ei anna see alust automaatseks andmete avaldamisest keeldumiseks. EIK tõi mh esile, et seda tüüpi andmete avaldamine ei riiva sisuliselt isiku erahuve, kuna seondub rangelt tema ametialase tegevusega ning isik pidi eeldama, et seda tüüpi andmed saavad riigiga seonduvalt teenuseid osutades avalikuks.

Käesoleva vaide kontekstis on Magyar Helsinki Bizotts.g v. Hungary kohtuotsusest kokkuvõttes oluline, et:

- a) EIK hinnangul on avaliku teabe nõudmise näol tegemist rahvusvaheliselt tunnustatud põhiõigusega, mis on EIÕK kontekstis kehtinud seega juba ca 70 aastat ning*
- b) olukordades, kus õigus nõuda teavet konkureerib muude põhiõigustega (nt õigus privaatsuse kaitsele), tuleb igas olukorras eraldi kaaluda, et kas ja kuivõrd kaalub muu põhiõigus üles õiguse nõuda teavet. St lubatav ei ole lähenemine, mille võiks tuletada AvTS § 35 lg 1 p 17 grammatilisest tõlgendamisest, et teabe avaldamisest keeldumiseks piisab vaid kahtluse olemasolust, et teise isiku ärisaladust võidakse kahjustada.*

Euroopa Liidu õigus

Euroopa Liidu Põhiõiguste Harta art 42 sätestab isikute põhiõiguse tutvuda Euroopa Liidu institutsioonide dokumentidega. Nimetatud õigus konkureerib mh harta art-s 8 sätestatud põhiõigusega eraelu kaitsele.

Euroopa Liidu Põhiõiguste Harta art-s 42 rakendamine on sätestatud detailselt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 30.05.2001. a määruses nr 1049/2001, mis käsitleb Euroopa Parlamendi, Nõukogu ja Komisjoni dokumentidele juurdepääsu tingimusi. Nimetatud määruse art 2 näeb ette õiguse juurdepääsuks dokumentidele mh läbi teabenõude esitamise ning määruse art 4 sätestab erandid, millal institutsioonid keelduvad teabe avaldamisest. Seejuures väärivad esiletoomist, et määruse art 4 lg 1 ja 2 sätestavad alused, millal teabe avaldamisest keeldumine on igal juhul kohustuslik ning millal tuleb kaaluda, kas avalikud huvid kaaluvad üles selle isiku huvid, keda teabe avaldamine võiks kahjustada. Käesoleva vaide esemeks olev ärisaladuse kaitse kuulub nende erandite hulka, mille puhul peab iga kord eraldi analüüsima, kas avalik huvi kaalub üles ärisaladuse avaldamisest tekkiva võimaliku kahju. Isikuandmete avalikustamine oleks aga absoluutseks teabe avaldamisest keeldumise aluseks. Pidades silmas Magyar Helsinki Bizotts.g v. Hungary kohtuotsuses toodut ning seda, kuidas on jaotatud teemad määruse 1049/2001 art 4 lg 1 ja 2 vahel, võib eeldada, et tegemist pole mitte vastuoluga EIK tõlgenduse ning määruse 1049/2001 vahel vaid ennekõike töökorraldust hõlbustava jaotusega, kuna art 4 lg 1 sisalduv isikuandmete valdkond on mh andmete avaldamise osas tunduvalt detailsemalt reguleeritud kui nt ärisaladusse puutuv ning otsus andmete

avalikustamise lubatavuse kohta langetatakse vastava eriregulatsiooni alusel (nt GDPR).

Euroopa Liidu õigus kinnitab kokkuvõttes seisukohta, et õigus nõuda avaliku võimu tegevuse kohta teavet on samasugune põhiõigus nagu sellega konkureerivad põhiõigused eraelu ning ärisaladuse kaitsele ning nende õiguste kokkupõrke korral tuleb langetada iga kord eraldi kaalutusotsus. Asjaolu, et teabe avaldamine võib riivata ärisaladuse omaniku huve, ei ole automaatselt teabenõude täitmisest keeldumise aluseks.

Eesti siseriiklik õigus

PS § 44 lg 2 sätestab Eesti kodanikele põhiõiguse nõuda avaliku võimu esindajatelt teavet nende tegevuse kohta ulatuses, millega see pole seadusega piiratud. Nimetatud õiguse sisu on sätestatud detailselt AvTS-s, mille alusel on avaliku võimu teostamisel loodud teave avalik (sh teabenõude alusel väljanõutav), välja arvatud kui seadus sätestab sellele piirangud. Vastavad piirangud on loetletud AvTS 5. ptk-s, mis sisaldab mh käesoleval juhul vaidluse esemeks olevat AvTS §-i 35 lg 1 p 17.

Pidades silmas ülalviidatud EIK seisukohti ning Euroopa Liidu õiguse regulatsiooni, on Teabenõudja seisukohal, et AvTS §-i 35 lg 1 p 17 tuleb vaatamata selle mõneti ebaõnnestunud sõnastusele tõlgendada kooskõlas EIÕK ning Euroopa Liidu õigusega. See tähendab, et teabe avaldamisest keeldumiseks ei piisa üksnes kahtluse olemasolust, et avaldamine võib kahjustada teise isiku ärisaladust. Samuti ei piisa teabe avaldamisest keeldumiseks selle tuvastamisest, et ärisaladuse kahjustamine leiaks teabe avaldamise tulemusena tõepoolest aset. Iga üksiku juhtumi puhul tuleb kõigepealt tuvastada, et tegelik ärisaladuse kahjustamine leiaks aset ning seejärel kaaluda ühelt poolt teabenõudja huve teabe avalikustamise osas ning teiselt poolt teise isiku huve tema ärisaladuse mitteavaldamise osas.

3.2. Ärisaladus

Alljärgnevalt käsitletakse õiguslikku raamistikku, mis reguleerib küsimust, et millist teavet saab käsitleda ärisaladusena. Seda põhjusel, et ehkki kehtiv õigus sätestab tunnused, mille alusel tuleb ärisaladust tuvastada, sisustatakse ärisaladuse mõistet praktikas sageli meelevaldselt. Viimane väljendub mh asjaolus, et ärisaladuseks peetakse sisuliselt mistahes teavet, mis puudutab ettevõtte tegevust ning et see, mida kaks eraõiguslikku isikut võivad kokkuleppel kaitsta konfidentsiaalse teabena, samastatakse sageli ärisaladusega.

Täna reguleerib Eestis ärisaladuse kaitset EKTÄKS, millega võeti siseriiklikku õigusse üle Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 08.06.2016. a direktiiv nr 2016/943, milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset.

EKTÄKS § 5 lg 2 alusel on ärisaladus teave, mis vastab järgmistele tingimustele:

- a) see ei ole kogumis või üksikosade täpses paigutuses ja kokkupanus üldteada või kergesti kättesaadav nende ringkondade isikutele, kes tavaliselt kõnealust laadi teabega tegelevad;
- b) sellel on kaubanduslik väärtus oma salajasuse tõttu ja
- c) selle üle seaduslikku kontrolli omav isik on asjaoludest lähtuvalt võtnud vajalikke meetmeid, et hoida seda salajas.

EKTÄKS § 5 lg 2 sätestatud regulatsioon langeb üks-ühele kokku direktiivi nr 2016/943 art 2 p-s 1 toodud ärisaladuse definitsiooniga. Direktiiv nr 2016/943 sisaldab lisaks täpsustusi selle abstraktse definitsiooni sisustamiseks, millest tuleb lähtuda ka EKTÄKS rakendamisel:

- a) preambula p 11 kohaselt ei piira direktiiv 2016/943 muude õigusaktide rakendamist, mis käsitlevad teabe avaldamist avalikkusele või avaliku võimu esindajatele, sh ülaviidatud määruse 1049/2001 alusel;

b) preambula p 14 rõhutab, et vaid selline info on ärisaladuseks, mis vastab kõigile direktiivis toodud tunnustele ning et vastaval teabel peab olema tegelik väärtus ning selle avalikus tulek kahjustaks tegelikult selle teabe omaniku huve (st vastandina käsitlusele, et kogu ettevõtte tegevust puudutav teave on automaatselt ärisaladus);

c) preambula p 18 rõhutab, et üldine ärisaladuse definitsioon ei vabasta avaliku võimu esindajaid muudest õigusaktidest tulenevatest konfidentsiaalsuse hoidmise kohustustest ning viitab näitena riigihankeid käsitlevatele direktiividele 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014/25/EL. Käesoleva vaide kontekstis omab kõnealune viide tähendust ennekõike selles osas, et direktiiv 2016/943 ei too esile võimalikke erisusi riigihankedirektiivide regulatsiooniga, mis tähendab, et kui riiginakedirektiivide raames kuulub mingi teave kohustulikul avalikustamisele (nt lepingupoolte andmed ja lepingutasu), ei saa ka direktiivi 2016/943 mõttes olla tegemist teabega, mida ei tohi avaldada ärisaladuseks olemise tõttu;

d) preambula p 34 ning art 1 lg 2 viitavad sellele, et direktiiv 2016/943 järgib ja on kooskõlas Euroopa Liidu Põhiõiguste Hartas toodud põhiõigustega, mh õigusega saada avaliku võimu esindajatelt teavet. Seega on välistatud käsitlus, et hilisemalt vastu võetud direktiiv 2016/943 kitsendab käesoleva vaide ptk-s 3.1 toodud käsitlust selle kohta, et ärisaladuse olemasolust ei piisa automaatselt teabe avaldamata jätmiseks vaid kaaluda tuleb mõlema poole huvisid (st teabenõudja ning ärisaladuse omanik);

e) art 5 sätestab erandid, millal võidakse piirata direktiivist 2016/943 tulenevat õigust ärisaladuse kaitsele ning mh nimetatakse õigus teabe nõudmiseks vaba eneseväljenduse ning üldistes huvides.

Kokkuvõttes tuleneb seega EKTÄKS-st ning direktiivist 2016/943, et ärisaladusega on tegemist vaid siis, kui teave vastab kõigile EKTÄKS-s toodud tunnustele ning et viidatud õigusaktide regulatsioon ei piira käesoleva vaide ptk-s 3.1 toodud huvide kaalumise nõude kohaldamist, kui nõutav info kujutab endast ärisaladust.

Kuna EKTÄKS jõustus pärast seda, kui sõlmiti Teabenõudes käsitletavat lepingud Early Fund II juhtimise üleandmiseks, märgib teabenõudja ennetavalt, et Riigikohtu praktika kohaselt kohaldus täna EKTÄKS-s sisalduv ärisaladuse definitsioon Eestis juba enne EKTÄKS jõustumist. Nimelt märgitakse Riigikohtu 09.12.2008. a otsuse nr 3-2-1-103-08 p-s 20 ärisaladuse defineerimise osas järgnevat: „/.../ Lisaks eelnevalt viidatud KonkS § 63 lg-le 1 on ärisaladuse mõiste ja selle avaldamise õiguspärasuse või õigusvastasuse kindlakstegemisel kolleegiumi arvates võimalik arvestada ka intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS-lepingu) (RT II 1999, 22, 123) sätteid. Konkurentsiseaduse konfidentsiaalse informatsiooni mõiste avamisel on võimalik kasutada TRIPS-lepingu artikkel 39 punkti 2. Artikkel 39 punkt 2 on sõnastatud järgmiselt: "Füüsilistel ja juriidilistel isikutel peab olema võimalus takistada nende seadusliku kontrolli all oleva teabe avaldamist teistele või selle omandamist või kasutamist teiste poolt ilma nende nõusolekuta viisil, mis on vastuolus ausate kaubandustavadega, tingimusel et:

a) selline teave on saladus selles tähenduses, et see ei ole kogumis või üksikosade täpses paigutuses ja kokkupanus üldteada või kergesti kättesaadav isikutele ringkondades, kes tavaliselt kõnesolevat laadi teabega tegelevad;

b) sellel teabel on kaubanduslik väärtus tema salajasuse tõttu;

c) selle teabe üle seaduslikku kontrolli omav isik on asjaoludest lähtuvalt võtnud vajalikke meetmeid, et hoida seda salajas." /.../“ Riigikohus kinnitab sama seisukoha paikapidavust 10.05.2017. a otsuse nr 3-2-1-36-17 p-s 13. kus märgib viitega oma varasematele lahenditele ka järgnevat: „Riigikohus on varasemas praktikas rõhutanud, et ärisaladuse õigustamatu avaldamise ja kasutamise kindlakstegemiseks on vajalik võimalikult täpselt avada selle sisu. Vastasel korral võib olla takistatud vaba ettevõtlus (vt Riigikohtu 9. detsembri 2008 otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-102-08, p 20). Kolleegium jääb selle seisukoha juurde. /.../“ Kokkuvõttes, et Teabenõude esemeks oleva lepingu sätte osas saaks olla tegemist ärisaladusega, peavad olema tuvastatud kõik ülaltoodud ärisaladuse tunnused. Kui neid tunnuseid ei esine, on automaatselt välistatud, et tegemist saaks olla AvTS §-s 35 lg 1 p 7 sätestatud juhtumiga. St

puuduks vajadus analüüsida, kas Teabenõudja huvi teabe väljastamise osas kaaluks üles Tera Ventures huvi selle ärisaladuse kaitsmise vastu.

4. Vastuväited teabe avaldamata jätmisele

4.1. Üldised vastuväited

Teabenõudja huvi taotletud teabega tutvumiseks

Teabenõudja märgib, et isegi analüüsimate detailselt nende lepingute sätteid, millega anti Early Fund II juhtimine SmartCap poolt üle Tera Ventures'ile, on selge, et seda tüüpi leping saab sisaldada minimaalselt kui üldse teise poole ärisaladust, kuna vastava konkursi kutse põhjal on tegemist teenuse hankimisega, mis ei hõlma millegi innovatiivse loomist, spetsiifilist tarneahelat või muid tingimusi või meetodeid, mis oleks ainuomased käesolevale lepingulisele suhtele ning millest teadasaamine annaks Tera Ventures konkurentidele õigusvastase eelise. Lepingulise suhte detailide teatavaks saamine on ettevõtte seisukohalt eeldatavalt harjumatu ja emotsionaalsel tasandil ebameeldivust põhjustav, kuid see ei muuda teavet ärisaladuseks.

Teiseks märgib Teabenõudja, et avalik huvi Early Fund II juhtimise Tera Ventures'ile üleandmise osas on aja jooksul üha suurenenud, kuna selles osas antud teave ning tegevused on olnud vastuolulised. Teabenõudja peab siinkohal silmas mh järgnevat:

- a) jääb ebaselgeks, et kui kadus vajadus Arengufondi poolt täidetud ülesannete täitmise järele, siis miks jätkab riik läbi Kredexi ja SmartCap'i investeerimist eraõiguslikel eesmärkidel;*
- b) kuna Early Fund II juhtimise üleandmiseks korraldatud konkursis oli avalikkusele läbipaistmatu, sest SmartCap jättis endale õiguse kokkuleppel konkursil osalejatega muuta konkursi tingimusi, ning võitis Arengufondi endiste töötajate osalusel loodud ettevõtte, siis on tegemist kõrge huvide konflikti riskiga juhtumiga, mis väärrib vähemalt avalikkuse analüüsi;*
- c) ehkki Teabenõude vastuseks saadud senisest teabest on selge, et võitis kahe ettevõtte poolt esitatud ühispakkumus, on SmartCap varjanud ja püüab jätkuvalt varjata teise isiku nime, kellele anti (osaliselt) üle riigile kuuluvate rahaliste vahendite juhtimine;*
- d) SmartCap tegevuse tulemusena on veninud Teabenõudele vastamine käesolevaks hetkeks juba tavalise 5 päeva asemel peaaegu 2 aasta pikkuseks ning SmartCap on kasutanud kõiki võimalusi, et teabe väljastamisest keelduda.*

Ülaltoodust tuleneb kaalukas avalik huvi saamaks aru, mis on ülaltoodud tegevuste ja otsuste motiiviks, veendumaks, et Early Fund II juhtimise üleandmine on toimunud kooskõlas seaduse ja hea halduse tavaga. Seega, isegi kui AKI asub seisukohale, et mingi osa alljärgnevalt käsitletavatest lepingupunktidest kujutavad endast ärisaladust, tuleb kaaluda ühelt poolt eelnimetatud avalikku huvi teabe avaldamise vastu ning teiselt poolt ärisaladuse omanikule tekkivat võimalikku kahju.

Tera Ventures ja selle koostööpartneri tegevused väidetava ärisaladuse kaitsmiseks

Kuna see kehtib kõigi SmartCap 06.02.2020. a vastuses toodud põhjenduste kohta, toob Teabevaldaja selle siinkohal ühes kohas esile. Teabevaldaja on seisukohal, et EKTÄKS § 5 lg 2 sätestatud kolmas eeldus seoses väidetava ärisaladuse omaniku enda tegevustega selle saladuse kaitsmiseks ei ole täidetud üksnes läbi üldsõnalise viite, et „on sõlminud konfidentsiaalsuslepinguid“ ning samuti läbi sellise konfidentsiaalsussätte allkirjastamise, mis kuulutab kogu lepingu sisu tervikuna konfidentsiaalseks. Väidetava ärisaladuse omanik peab olema teavitanud avaliku võimu esindajat teabe avaldamisel detailselt sellest, et millist osa ning mis põhjusel ta käsitleb enda ärisaladusena.

Seega, kuna SmartCap vastuses puuduvad andmed selle kohta, nagu oleks Tera Ventures ja selle koostööpartner konkursil pakkumist esitades selgitanud, et millist osa andmetest nad käsitlevad ärisaladusena ning mis põhjusel, tuleb asuda seisukohale, et vastav EKTÄKS § 5 lg

2 nõue on täitmata ning SmartCap 06.02.2020. a vastuse lisaks olevad dokumendid kuuluvad tervikuna avaldamisele

4.2. Vastuväited SmartCap üksikutele seisukohtadele

Teabenõudja esitab alljärgnevalt omavastuväited lähtudes SmartCap 06.02.2020 vastuses sisalduva tabeli struktuurist.

Lepingu kolmas osapool (lk 6)

Ekslik on SmartCap'i püüe näidata, nagu oleks lepingu kolmanda osapoole näol tegemist nõ vähem lepingupartneriga, kui seda on Tera Ventures. Kui selleks ei ole muud seadusest tulenevat alust (nt julgeolukaalutlused), et saa juriidiline isik riigiga lepingut sõlmides öelda, et temaga lepingu sõlmimise fakt on iseenesest ärisaladuseks. Nt riigihangete raames on see otsesõnu seadusandluses sätestatud, et kõigi ühispakkujate nimed on alati avalikud.

Seoses EKTÄKS-s toodud ärisaladuse definitsiooniga märgib Teabenõudja, et SmartCap selgitusest, et kuidas reedaks Tera Ventures koostööpartneri nime avaldamine väidetava unikaalse organisatsioonilise mudeli, millest Tera Ventures konkurendid pole teadlikud ning milles seisneb selle mudeli väidetav unikaalsus (st et samas sektoris tegutsevad teised ettevõtted pole vastavas mudelist teadlikud) ja kaubanduslik väärtus.

Preambula punkt (D)

Jääb arusaamatuks, kuidas saab selle juriidilise isiku nime avaldamine, läbi kelle tegid fondivalitseja juhtivtöötajad oma investeringu, anda Tera Ventures strateegia kohta sellist ärilist teavet, mille teadmine annaks Tera Ventures konkurentidele konkurentsieelise. Selline põhjendus antud kujul ei ole usutav.

Teabenõudja on seisukohal, et sarnaselt eelmises punktis tooduga ei saa ükski juriidiline isik, kes võtab või kelle nimel võetakse riigi ees kohustusi, eeldada, et tema nimi jääb avalikkuse eest varjatuks. Nende isikute nime teadmine, kellega riik astub lepingulistesse suhetesse, on selle eelduseks, et saaks toimuda avalikkuse kontroll nende isikute tausta üle.

Preambula punkt (E)

Ei ole usutav, et Tera Ventures ja selle koostööpartneri omavahelises ülesannete jaotuses antud lepingu raames on midagi nii uudset või ainulaadset, et sellise tegutsemismudeli olemasolu on turusektoris tegutsevatele isikutele teadmata. Asjaolu, et avalikkus saab sellest töökorraldusest teadlikuks, ei saa põhjustada Tera Ventures'ile varalist kahju.

Definitsioon „Change of Control“

SmartCap põhjendusest jääb ebaselgeks, milles seisneb Tera Ventures konkurentide väidetav eelis, kui viimased saavad vastava protsentväärtuse teada. Pigem nähtub selgitusest, et need andmete teadmine oleks andnud eelise vaid enne pakkumiste esitamist konkursil. Muudel konkurssidel on Tera Invest ja selle konkurendid vabad oma pakkumust kujundama ning puudub alus eeldada, et teades käesolevaid oritsentarve kasutaks kõik pakkujad edaspidi oma pakkumuses samu arve.

Definitsioon „Guarantee“

Asjaolu, et Tera Ventures on kulutanud aega ja ressursse oma pakkumuse ettevalmistamiseks, ei tähenda seda, et tegemist oleks EKTÄKS mõttes ärisaladusega. Põhjendusest ei nähtu, et väidetava garantiiskeemi näol tegemist millegi sellisega, mida vastava turu osalised muidu ei

teaks ning millest teadasaamine annaks neile Tera Ventures ees edaspidi põhjendamatu konkurentsieelise. Üksnes asjaolu, et isik teeb kulutusi nt nõustajatele, ei muuda nõustajatega koostöös loodavat teavet automaatselt ärisaladuseks, kuid selle sisus pole midagi sellist, mida teised turuosalised ei tea.

Eelneva valguses on eriti küüniline katta kinni käesolev osa, mis mahu järgi otsustades saab sisaldada vaid lisa 4 sisu äärmiselt üldistatud kirjeldust.

Definitsioon „Investment Advisor“

Vt tabeli kolmandal real toodud vastuväidet

Punkt 2.8

Vt vastuväidet preambula p D kinni katmisele

Punkt 2.13

Kuna Tera Ventures partner on lepingu osapooleks, mitte Tera Ventures, on tegemist tasukokkuleppega, mille üheks pooleks on riik. Pidades silmas, et nt riigihankelepingute maksumused on avalikud, peaks olema avalik ka käesolev info.

EKTÄKS kontekstis ei ole selgitatud, et kuidas saaks Tera Ventures või selle partneri konkurendid kasutada vastavat teavet oma huvides, st millist kaubanduslikku väärtust see teave omaks.

Punkt 2.15

Usutavaks ei saa lugeda väidet, et ca 6 – 8 realine tööorgani töökorralduse kirjeldus sisaldab sellist teavet, mida Tera Ventures konkurendid saaks oma edasises äritegevuses konkurentsieelisena kasutada.

Punktid 3.1 ja 3.2

Seoses selle isiku nime varjamisega, läbi mille Tera Ventures juhtivtöötajad oma investeeringu tegid, viitab Teabenõudja oma vastuväidetele preambula p D kinni katmisele. Mis puutub investeeritud summade suurusesse, siis jääb taas ebaselgeks, millist eelist annaks nende summade teadmine teistele isikutele olukorras, kus konkurss lõppes mitu aastat tagasi. Teabenõudja on seisukohal, et sellist eelist ei eksisteeri, mistõttu puudub sellel teabel ka mistahes kaubanduslik väärtus.

Punkt 3.11

Vt vastuväidet preambula p D kinni katmisele

Punkt 7.1 (i)

Vt vastuväidet preambula p D kinni katmisele

Punkt 7.5 alapunktid (a) ja (b)

Nagu p-des 3.1 ja 3.2 sätestatud teabe puhul, tuleb nõustuda sellega, et vastava teabe konfidentsiaalsena hoidmine kuni selle hetkeni, mil oli võimalus pakkumusi muuta, oli põhjendatud, kuna oleks andnud Tera Ventures konkurentidele võimalusi oma pakkumis

vastavalt täiendada. Mitu aastat pärast konkursi lõppu ei oma selline teave aga enam mingit ärilist väärtust ega saa seega kujutada endast ka ärisaladust. Teabenõude esitaja juhib siinkohal tähelepanu ptk-s 3.2 viidatule, et konfidentsiaalsuskohustust ei saa võrdsustada ärisaladusega.

Punkt 7.9

Analoogia korras riigihangete regulatsiooniga on Teabenõudja seisukohal, et riigiga lepingu sõlmiv isik ei saa eeldada, et tema poolt saadava tasu suurus jääb avalikkuse eest varjatuks. Makstava tasu teadmine on üheks olulisemaks eelduseks, et avalikkus saaks teostada kontrolli riigi vahendite kasutamise õiguspärasuse üle.

Punkt 8.1 (a)

Vt eelmist punkti.

Punkt 9.3

Vt eelmist punkti. Seoses viitega, et selle ja sisuliselt ka eelmiste tasusid ja kulude hüvitamist puudutavate punktide sisu teadmine aitaks Tera Ventures teistel lepingupartneritel hindu alla kaubelda, märgib Teabenõudja, et riigihangete raames on pakutud hinnad konkurentidele ja ka potentsiaalsetele klientidele teada ning tegemist pole teemaga, mis oleks kasvanud aastakümnete pikkuse praktika tulemusena probleemiks.

Punkt 10.10 alapunktid (a)-(d)

Ei saa lugeda usutavaks, et Tera Ventures poolt pakkumise jaoks välja töötatud raporteerimislahendus on midagi nii ainulaadset, et Tera Ventures konkurendid ei suudaks seda iseseisvalt koostada või et selleks tehtud investeering oleks midagi sellist, mis annaks konkurentidele Tera Ventures ees ebaõiglase eelise kokkuhoitud kulu näol. Teabenõudja juhib tähelepanu asjaolule, et kinnikaetud osa on vaid ca 6 rida pikk.

Peatükk 11

Teabenõudja viitab siinkohal p 7.5 kinni katmisele esitatud vastuväidetele. St, et isik peab arvestama, et riigiga lepingut sõlmides on avalikkusel kontroll avalike vahendite kasutamise üle ning teiseks, et aastaid pärast konkursi lõppemist ei tulene nende andmete teadmisest Tera Ventures konkurentidele majanduslikku eelist uutel konkurssidel.

Punkt 13.3 (a)

Vt vastuväiteid preambula p D ning p 3.1 ja 3.2 kinni katmisele.

Punkt 13.9

Teabenõudja viitab siinkohal p 7.5 kinni katmisele esitatud vastuväidetele.

Punkti 13.10

Vt p 7.5 ja definitsiooni „Garantii“ vastuväiteid.

Peatüki 15 esimene alapealkiri ja punktid 15.2 ning 15.4

Vt vastuväiteid preambula p D kinni katmisele.

Punktid 20.8 ja 20.9

Siin on aetud taas segi teave, mille konfidentsiaalsus omab tähendust konkursi ajal, kuid mis ei ole olemuselt ärisaladuseks, kui isik sõlmib lepingu riigi rahaliste vahendite haldamiseks.

Lisa 1 punkt 2.5

Erinevalt SmartCap põhjenduses toodust on sisuliselt tegemist riigi ja investeerimisportfelli kuuluvate ettevõtete vahelise suhtega, mille osas pidid vastavad ettevõtted arvestama, et avalikkusel on õigus saada teavet riigi poolt tehtavate investeeringute kohta. Samuti pidi Tera Ventures arvestama, et juhtides riigi investeeringuid ei saa katta kogu teavet konfidentsiaalsuskohustusega, nagu see on puhtalt eraõiguslikus suhtes.

SmartCap selgituses pole esile toodud, milles seisneks teiste ettevõtete eelis, kui see info neile teatavaks saaks.

Lisa 1 punktid 3.1.7-3.1.14

Vt eelmist.

Lisa 1 punkt 3.1.15

Vt eelmist.

*Lisa 1 juurde kuuluv lisa 1
(Schedule 1 to the Transfer Agreement)*

Teabenõudja nõustub antud teabe mitteaavaldamisega.

Lisa 3

Vt käesoleva tabeli esimest vastuväidet.

Lisa 4

Vt definitsiooni „Garantii“ vastuväiteid.

Lisa 5 punkt 1.1

Vt vastuväiteid lisa 1 p 2.5 ning p 3.1.7-3.1.14 põhjendustele

Lisa 5 punkt 3.2 (c)

Vt definitsiooni „Garantii“ vastuväiteid.

Lisa 6

Selgituses ei ole esile toodud, milles seisneks käesoleval hetkel selle teabe kaubanduslik väärtus Tera Invest konkurentidele ning sellist väärtust eeldatavalt ka ei esine.

Allkirjade osa lepingu lõpus

Vt käesoleva tabeli esimest vastuväidet.

Agreement on Transfer of Non-Monetary Contribution (SmartCap 06.02.2020. a vastuse lisa 2)

Punkt 2.5

Vt Limited Partnership Agreement lisa 1 p 2.5 vastuväiteid.

Punktid 3.1.7-3.1.13

Vt Limited Partnership Agreement lisa 1 p 3.1.7-3.1.14 vastuväiteid.

Punkt 3.1.14

Vt Limited Partnership Agreement lisa 1 p 3.1.15 vastuväiteid.

Lisa 1

Teabenõudja nõustub antud teabe mitteavaldamisega.

Lähtudes ülaltoodust ning tuginedes AvTS § 3 lg 1, § 5 lg 1 p 3 ja lg 2; § 6; § 8 lg 1 p 1; § 9 lg 1 ja lg 2 p 1 ja p 6 ja § 46 palun:

1. tuvastada AS SmartCap poolt 06.02.2019 Erasikule saadetud teabenõudevastuse lisade sisu osalise kinni katmise õigusvastastus punktide osas, mille kinnikatmisele pole Erasik väljendanud käesolevas vaites nõustumust;

2. kohustada AS-i SmartCap esitama Erasikule 06.02.2019 teabenõudevastuse lisade kinni kaetud sisu osas, mille kinnikatmisele pole Erasik väljendanud käesolevas vaites nõustumust.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Asjaolud ja sissejuhatus

1.1 Erasik esitas 16.05.2018 AS-ile SmartCap (edaspidi SmartCap) teabenõude (edaspidi Teabenõue), milles soovis muuhulgas koopiat dokumentidest, millega anti SmartCapi, Eesti Arengufondi ning Euroopa Investeerimispannga poolt 25.08.2016 fondivalitseja leidmiseks väljakuulutatud konkursi (edaspidi Konkurs) võitjale üle Konkursi esemeks olev investeerimisportfell. Täpsemalt palus Erasik teabenõudega järgmist teavet:

1.1.1 koopiat dokumentidest, millega anti Eesti Arengufondile kuulunud investeerimisportfelli juhtimine üle Tera Ventures OÜ-le;

1.1.2 koopiat dokumentidest, millega on eelmises punktis nimetatud dokumente pärast nende allkirjastamist muudetud (kui selliseid muudatusi on tehtud);

1.1.3 teavet selle kohta, et kas ja kelle osas on antud KredEx/Smartcap poolt nõusolek Early Fund II fondi investeerimiseks, eeldades, et vastava nõusoleku saamise nõue, mis on toodud investeerimisportfelli juhtimise üleandmiseks korraldatud konkursi dokumentides, jäi alles ka Tera Ventures'ga sõlmitud lepingusse. Alternatiivselt, kui vastavat nõusoleku saamise nõuet

Tera Ventures'ga sõlmitud lepingus ei sisaldu, edastada koopia dokumendist, millega otsustati vastav nõue välja jätta.

1.2 SmartCap täitis Teabenõude 18.10.2019. SmartCap juhendus Teabenõude täitmisel muuhulgas Tallinna Ringkonnakohtu 17.09.2019 otsusest (edaspidi Ringkonnakohtu otsus) haldusasjas 3-18-1741, millega jäeti muutmata Tallinna Halduskohtu 26.02.2019 kohtuotsus (edaspidi Halduskohtu otsus) samas haldusasjas ning millega kohustati SmartCapi Teabenõuet täitma.

1.3 Erasik esitas 18.11.2019 Andmekaitse Inspeksioonile vaide Teabenõude mittenõuetekohase täitmise tõttu, mille tulemusena vaatas SmartCap Teabenõude uuesti üle ning täitis Teabenõude uuendatud kujul. Erasik esitas 09.03.2020 vaide SmartCapi 06.02.2020 uuendatud Teabenõude vastusele, olles seisukohal, et SmartCap ei täitnud ka 06.02.2020 Teabenõuet nõuetekohaselt.

1.4 Andmekaitse Inspeksioon esitas SmartCapile järelepärimise, milles palus SmartCapil vastata Erasiku 09.03.2020 vaidele ning palus SmartCapil detailsemalt põhjendada, miks on osa teabest käsitletud ärisaladusena ning mis on väljatöötatud lahendustes nii erilist, et nende avalikustamine kahjustaks ettevõtte ärihuve. Samuti palus Andmekaitse Inspeksioon selgitada, milliseid kahjulikke tagajärgi toob kaasa teabe avalikustamine või milles seisneb konkreetse teabe kaubanduslik väärtus. Andmekaitse Inspeksioon palus SmartCapi vastust hiljemalt 09.04.2020 ning pikendas seejärel antud tähtaega kuni 13.04.2020.

1.5 Käesolevaga vastab SmartCap Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimisele. Kokkuvõtlikult on SmartCap seisukohal, et on täitnud Teabenõude nõuetekohaselt ning kooskõlas avaliku teabe seadusega (AvTS) ning vastavalt Ringkonnakohtu otsusele ja Halduskohtu otsusele. Siiski, Erasiku 09.03.2020 kaebuse alusel on SmartCap Teabenõude uuesti üle vaadanud ning otsustanud avaldada palutud teabe osaliselt täiendatud kujul käesoleva Lisana 1.

II Vastuväited seoses kohalduva õigusliku raamistikuga

2.1 Ärisaladuse kaitse olulisus

2.1.1 Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 järgi on avalikuks teabeks teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. AvTS § 35 lg 1 p 17 järgi on teabevaldaja kohustatud asutusesiseseks kasutamiseks tunnistama teabe, mille avalikustamine võib kahjustada ärisaladust. SmartCap rõhutab, et AvTS § 35 lg 1 p 17 sõnastuse ja mõtte kohaselt tuleb asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks tunnistada mitte üksnes ärisaladus, vaid ka muu teave, mis ei ole ärisaladus, aga mille avalikustamine võib ärisaladust kahjustada.

2.1.2 Enne 2016. aastat ei olnud Euroopa Liidu tasandil ärisaladuste kaitsega seotud ühtlustatud õigusakte. Arvestades ärisaladuse kaitse olulisust, kehtib alates 08.06.2016 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/943, milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset. Direktiivi alusel on Eestis vastu võetud ebaausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seadus (EKTÄKS).

2.1.3 EL direktiivi 2016/943 põhjenduspunktis 14 on selgitatud, et oluline on ärisaladuse lai määratlus. Põhjenduspunktis 14 on selgitatud, et ärisaladuse määratlus peab hõlmama oskus-, äri- ja tehnoloogilist teavet. Põhjenduspunkti selgituste järgi peab teabel, selleks, et see oleks ärisaladus, olema vähemalt potentsiaalne kaubanduslik väärtus ning teavet tuleks käsitada kaubanduslikku väärtust omavana näiteks juhul, kui selle avalikustamine kahjustab tõenäoliselt teabe üle seaduslikku kontrolli omava isiku huve, kuna kahjustab kõnealuse isiku teaduslikku ja tehnilist potentsiaali, äri või finantshuve, strateegilist positsiooni või konkurentsivõimet. Direktiivi (EL) 2016/943 põhjenduspunktist 14 järeldub seega, et Euroopa Liidu tasandil peetakse ärisaladuse kaitset äärmiselt oluliseks, kusjuures ärisaladuse kaitsmine ei ole vajalik mitte ainult siis, kui ärisaladuse kasutamine kolmanda isiku poolt kindlasti kahjustab

ärisaladuse esialgse omaja huve, vaid ka näiteks siis, kui ärisaladuse avalikustamine võib tõenäoliselt kahjustada ärihuve, strateegilist võimet või konkurentsivõimet.

2.1.4 EL direktiivi 2016/943 põhjenduspunktis 26 on selgitatud, et ärisaladuse ebaseaduslik omandamine, kasutamine või avalikustamine kolmanda isiku poolt võib ärisaladuse seaduslikule omajale tekitada suurt kahju, sest kui ärisaladus on kord juba avalikustatud, ei ole omajal enam võimalik taastada ärisaladuse kaotamisele eelnenud olukorda. Erinevalt näiteks intellektuaalomandiõigustega kaitstud õigustest (nt kaubamärgid, patendid vms) ei tähenda asjaolu, et isikul on ärisaladus, seda, et tal oleks asjaomase teabe suhtes ainuõigus. Kui keegi teine töötab välja sama teabe, siis võib ta seda vabalt kasutada. Seega, kuna ärisaladuse omaja õigused kaitsta enda ärisaladust pärast seda, kui ärisaladus on juba kord avalikustatud, on sisuliselt olematud, on seda enam oluline ärisaladust kaitsta. SmartCap juhib tähelepanu ka EL direktiivi 2016/943 põhjenduspunktile 4, mille järgi ärisaladuse kaitsmata jätmine takistab innovatsiooni ja loovust, mille tulemusena väheneksid investeeringud, mis omakorda kahjustakssiseturu tõrgeteta toimimist ja nõrgestaks selle võimet suurendada majanduskasvu.

2.1.5 Kokkuvõtlikult järeldub eeltoodust, et oluline on nii ärisaladuse kaitse kui ka ärisaladuse määratluse lai tõlgendamine. EKTÄKS § 5 lg 2 ja direktiivi (EL) 2016/943 artikkel 2 punkt 1 järgi on ärisaladus teave, mis vastab järgmistele tingimustele:

- 1) see ei ole kogumis või üksikosade täpses paigutuses ja kokkupanus üldteada või kergesti kättesaadav nende ringkondade isikutele, kes tavaliselt kõnealust laadi teabega tegelevad;
- 2) sellel on kaubanduslik väärtus oma salajasuse tõttu ja
- 3) selle üle seaduslikku kontrolli omav isik on asjaoludest lähtuvalt võtnud vajalikke meetmeid, et hoida seda salajas.

Direktiivi (EL) 2016/943 eelpool kirjeldatud põhjenduspunktide kohaselt ei tohi ärisaladuse mõistet tõlgendada kitsendavalt. Konkreetsetes olukordades võib ärisaladuse omajal olla keeruline tõendada ärisaladuse kaubanduslikku väärtust, ilma, et ta oma ärisaladust sellega kahjustaks. Ärisaladuse kahjustamine võib aga ärisaladuse omajale tuua korvamatut kahju, mida ei ole võimalik hiljem taastada. Seega, olukorras, kus ärisaladuse omaja peab mingit teavet enda ärisaladuseks, sest hindab, et sellel on kaubanduslik väärtus ning on võtnud ka meetmeid, et hoida teavet salajas, tuleb eeldada, et teabe näol on tegemist ärisaladusega.

2.2 Vastuväited seoses kaebaja viidatud EIK lahendiga asjas Magyar Helsinki Bizotts.g vs Ungari

2.2.1 09.03.2020 vaites on Erasik põhistanud enda õigust saada juurdepääsu teabele, mis SmartCapi hinnangul sisaldab ärisaladust, viidates Euroopa Inimõiguste Kohtu (EIK) 08.11.2016 otsusele asjas Magyar Helsinki Bizotts.g vs Ungari. SmartCap on seisukohal, et Erasik on lahendit asjas Magyar Helsinki Bizotts.g vs Ungari vääralt tõlgendanud ning lahendis toodud Euroopa Inimõiguste Kohtu seisukohad ei saa praegusel juhul olla aluseks ärisaladuse avaldamisele.

2.2.2 Esiteks, viidatud EIK lahend käsitles küsimust sellest, kas andmete avalikustamisel peaks konkreetsel juhul prevaleerima sõnavabadus või isikute privaatsusõigus. EIK lahendis ei käsitletud ärisaladusega seotud küsimusi. Seega ei ole EIK lahendi seisukohad praeguses vaidluses üldse asjakohased.

2.2.3 Teiseks, kas siis, kui viidatud EIK lahendit analoogia korras kohaldada, tuleks praegusel juhul Erasiku Teabenõue kaebuses toodud ulatuses jätta rahuldamata. Nimetatud lahendi asjaolude kohaselt oli kaebaja mittetulundusühing, mis tegeles inimõiguste olukorra monitooringuga ning inimõiguste kaitsega Ungaris. Kaebaja palus erinevatelt politseijaoskondadelt andmeid advokaatide kohta, kes olid täitnud riigi õigusabi korras

kaitseülesandeid, eesmärgiga hinnata nende tegevuse kvaliteeti (vt EIK lahendi asjas Magyar Helsinki Bizotts.g vs Ungari p 16). Politseijaoskonnad ning hiljem kohtud keeldusid andmeid väljastamast viitega sellele, et kaitsja tegevus oli eraviisiline ning tegemist ei olnud avaliku teabega. Kaebaja esitas avalduse EIK-ile EIÕK artikli 10 (sõnavabadus) rikkumise tuvastamiseks.

2.2.4 Viidatud EIK lahendi puhul on oluline, et kaebaja soovitud teave oli piiratud riigi õigusabi kaudu kaitseülesannet täitnud advokaatide nimedega ning neile määratud kriminaalasjade arvuga. Sellest tulenevalt järeldas EIK, et teabenõuet täites ei annaks riik välja rohkem teavet, kui vastavad advokaadid pidid ette nägema, avaldades soovi tegutseda kaitsjana (vt EIK lahendi asjas Magyar Helsinki Bizotts.g vs Ungari p-id 171-173, 180, 194-195).

2.2.5 Seega järeldus EIK lahendist eelviidatud asjas, et politsei poolt soovitatud kaitsjate tegevuse üle avalikkuse kontrolli tagamiseks on põhjendatud riigi õigusabi kaudu kaitseülesannet täitnud advokaatide nimede ja neile määratud kriminaalasjade arvu avalikustamine, sest kaitsjad ise pidid selle teabe nagunii avaldama, kui avaldasid soovi tegutseda kaitsjatena.

2.2.6 Kui lähtuda asjas Magyar Helsinki Bizotts.g vs Ungari tehtud EIK lahendi järeldustest, on SmartCap Erasikule juba avaldanud teabe EIK poolt vajalikuks peetud ulatuses.

2.2.7 Erasiku Teabenõudes on palutud informatsiooni seoses konkursiga, mille eesmärgiks oli leida

a) fond, millesse SmartCap saaks investeeriks osa oma varadest

b) samuti sellise fondi fondivalitseja. SmartCap on juba avaldanud Erasikule Konkursi tingimused, mis on alati olnud ka avalikult kättesaadavad, samuti Konkursi võitja nime (Tera Ventures OÜ). Kohaldades analoogiat EIK lahendiga asjas Magyar Helsinki Bizotts.g vs Ungari, oleks Konkursi tingimuste näol tegemist kriminaalasjade arvuga ning konkursi võitja nime avaldamise näol tegemist määratud kriminaalasjade arvuga avalikustamine. EIK lahendist asjas Magyar Helsinki Bizotts.g vs Ungari ei tulene, et kaebajale oleks tulnud avaldada veel täiendav teave lisaks advokaatide nimedele ja kriminaalasjade arvule (nt ülevaade selle kohta, millistel tingimustel ja kuidas advokaadid õigusabi täpselt osutasid, millised kokkulepped täpselt sõlmiti jne). Seega on SmartCap täitnud Teabenõude ulatuses, mida nõuab Erasiku viidatud EIK lahend.

2.2.8 Seega kokkuvõtlikult on SmartCap seisukohal, et on Erasiku Teabenõude täitnud oluliselt ulatuslikumalt kui see oleks nõutav vastavalt EIK lahendile asjas Magyar Helsinki Bizotts.g vs Ungari, sest lisaks Konkursi tingimustele ja Konkursi võitja nime avaldamisele on SmartCap avaldanud Erasikule konkursi tulemusena sõlmitud eraõigusliku lepingu, milles on kinni kaetud üksnes osad, mis sisaldavad ärisaladust.

2.3 Vastuväited seoses kaebaja viidetega Euroopa Liidu õigusele

2.3.1 09.03.2020 vaites (lk 5 jj) on kaebaja põhistanud enda seisukohta viitega Euroopa Liidu Põhiõiguste Hartale, mis sätestab isikute põhiõiguse tutvuda Euroopa Liidu institutsioonide dokumentidega. SmartCap on seisukohal, et viide Euroopa Liidu Põhiõiguste Hartale on asjakohatu.

2.3.2 Euroopa Liidu institutsioonid ja ametid on Euroopa Parlament, Euroopa Ülemkogu, Euroopa Liidu Nõukogu, Euroopa Komisjon, Euroopa Liidu Kohus, Euroopa Keskpang (EKP), Euroopa Kontrollikoda, Euroopa välisteenistus (EEAS), Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, Euroopa Regioonide Komitee, Euroopa Investeerimispank, Euroopa Ombudsman, Euroopa Andmekaitseinspektor, Euroopa Andmekaitseõukogu ning ka

Institutsioonidevahelised asutused.

2.3.3 SmartCap ei ole Euroopa Liidu institutsioon. Ka ei olnud Euroopa Liidu institutsioon Eesti Arengufond. Kuigi Euroopa Investeerimispank, mis kaasati Konkursi korraldamisesse, on Euroopa Liidu institutsioon, siis ei ole kaebaja poolt nõutud teave Euroopa Investeerimispanga valduses olev teave ega saa ühegi tõlgenduse kohaselt olla Euroopa Investeerimispanga dokument. Euroopa Investeerimispank kaasati Konkursi korraldamisse eesmärgiga tagada selle läbipaistev korraldamine. Konkursi tulemusena ei antud üle Euroopa Investeerimispanga ülesandeid ega pädevusi.

2.3.4 Seega, kuna Teabenõudes palutud teabe ja dokumentide näol ei ole tegemist Euroopa Liidu institutsioonide dokumentidega, on Erasiku viited ja põhised seoses Euroopa Liidu Põhiõiguste Hartaga asjakohatud ning SmartCap palub jätta need tähelepanuta.

2.4 Vastuväited seoses kaebaja poolt viidatud analoogiale riigihangete seadusele

2.4.1 09.03.2020 vaites (nt lk 8 ning punktis 4.2.) on kaebaja põhistanud enda seisukohtasid, viidates riigihanke regulatsioonile. SmartCap on seisukohal, et viide riigihangete regulatsioonile on asjakohatu.

2.4.2 SmartCapi hinnangul on Erasik tõlgendanud direktiivi 2016/943 ja selle preambula punkti 18 meelevaldselt. Erasiku viidatud direktiivi 2016/943 preambula p 18 rõhutab, et direktiiv 2016/943 ei vabasta riigiasutusi konfidentsiaalsuskohustusest. Siiski, preambula punktis ei ole ühelgi viisil viidatud sellele, et ärisaladuse mõistet tuleks kuidagi defineerida lähtudes riigihangete direktiivis sätestatud avalikustamise kohustustest. Seega on kaebaja viide direktiivi 2016/943 preambula punktile 18 asjakohatu.

2.4.3 Konkursi ei korraldatud riigihankena ning seda ei tulnud õigusaktide kohaselt korraldada riigihankena. Konkursi eseme puhul ei olnud tegemist tehinguga, mis eeldaks riigihanke korraldamist. Seetõttu ei ole Erasiku viited riigihangete regulatsioonile asjakohased ning SmartCap palub jätta need tähelepanuta.

2.5 Vastuväited kaebaja üldistele vastuväidetele

2.5.1 09.03.2020 vaide punktis 4.1. on kaebaja Erasik esitanud enda üldised vastuväited Teabenõude osalisele täitmata jätmisele. SmartCap esitab käesolevaga omapoolsed vastuväited Erasiku üldistele vastuväidetele.

2.5.2 Esiteks on Erasik märkinud, et nende lepingute sätted, millega anti Early Fund II juhtimine SmartCap poolt üle Tera Ventures'ile saab sisaldada minimaalselt, kui üldse, teise poole ärisaladust, kuna Konkursi kutse põhjal on tegemist teenuse hankimisega, mis ei hõlma millegi innovaatilise loomist, spetsiifilist tarneahelat või muid tingimusi või meetodeid, mis annaks Tera Ventures'ile eelise. SmartCap Erasiku käsitlemisega ei nõustu. Tegemist ei olnud teenuse hankimisega, vaid varade üleandmisega uuele Tera Ventures poolt loodud investeerimisfondile, mis oli esimene usaldusfondi juriidilises vormis moodustatud fond Eestis. Nimelt, usaldusfondi vormis investeerimisfondide asutamine sai võimalikuks 10. jaanuaril 2017. jõustunud investeerimisfondide seaduse muudatustega ning Tera Ventures I Usaldusfond oli esimene Eestis registreeritud usaldusfond (registreerimise aeg 20.04.2017). Erasiku küsitud lepingud olid esimesed Eesti õigusruumis sõlmitud lepingud investeringute tegemiseks sellises juriidilises vormis fondi, mistõttu oli tegemist innovaatilise lahendusega Eesti turul.

2.5.3 Nagu käesoleva vastuse punktis 2.1. on detailsemalt selgitatud, on ärisaladuse definitsioon lai. EL direktiivi 2016/943 põhjenduspunktis 14 on selgitatud, et ärisaladuse määratlus peab hõlmama äriteavet. Põhjenduspunkti selgituste järgi võib teabel potentsiaalne

kaubanduslik väärtus olla ning teavet tuleks käsitada kaubanduslikku väärtust omavana näiteks juhul, kui selle avalikustamine võib kahjustada isiku äri või finantshuve, strateegilist positsiooni või konkurentsivõimet.

2.5.4 09.03.2020 vaide punktis 4.1. on Erasik põhjendanud, et avalik huvi Early Fund II juhtimise Tera Ventures'ile üleandmise osas on aja jooksul üha suurenenud, kuna selles osas antud teave ja tegevused on olnud vastuolulised. SmartCap Erasiku väidetega ei nõustu.

2.5.5 Esiteks põhjendab Erasik, et talle jääb ebaselgeks, et kui kadus vajadus Arengufondi poolt täidetud ülesannete täitmise järele, siis miks jätkab riik investeerimist eraõiguslikel eesmärkidel. SmartCap selgitab, et eeltoodud küsimust on selgitatud arenguseire seaduse eelnõu seletuskirjas, mis võeti vastu, kui otsustati Arengufondi tegevus lõpetada.² Nimetatud seletuskirjas on selgitatud, et Arengufondi eduka investeerimistegevusega sai ületatud turutõrge, mis eksisteeris ajal, mil Arengufond asutati, kuid riigi sekkumise vajadus on nihkunud teise kohta ning otstarbekas on kasutada teisi riikliku sekkumise ja ettevõtlust toetavaid meetmeid (näiteks fondifondid, varasema investeerimisfaasi toetamine). See, et turutõrge teatud spetsiifilises valdkonnas on ületatud, kuid riik adresseerib edaspidi KredExi või SmartCapi kaudu turutõrget mõnes muus valdkonnas, ei kujuta endast riigi, KredExi või SmartCapi poolse tegevuse vastuolulisust.

2.5.6 Teiseks põhjendab Erasik, et Early Fund II juhtimise üleandmiseks korraldatud Konkurs oli avalikkusele läbipaistmatu, sest SmartCap jättis endale õiguse kokkuleppel Konkursil osalejatega muuta Konkursi tingimusi ning võitis Arengufondi endiste töötajate osalusel loodud ettevõtte. SmartCap kaebaja väidetega ei nõustu. SmartCap on seisukohal, et Konkurs oli korraldatud läbipaistvalt. Konkursil said osaleda kõik soovijad ning Konkursi tingimused olid avalikud ning neid ei muudetud. SmartCap juhib tähelepanu, et läbipaistvuse tagamiseks kaasati Konkursi korraldamisesse ka Euroopa Investeerimispank. Kui kaebaja oli seisukohal, et Konkursi tingimused olid läbipaistmatud või ei vastanud mistahes muul põhjusel nõuetele, oleks kaebaja saanud Konkursi tingimused vaidlustada. Kuivõrd Konkursi tingimusi ei vaidlustatud, on arusaamatud kaebaja poolt ligi 4 aastat pärast Konkursi korraldamist esitatud väited selle kohta, et Konkurs oli korraldatud läbipaistmatult.

2.5.7 Kolmandaks põhjendab Erasik, et Teabenõude vastuseks saadud teabest on selge, et võitis kahe pakkuja ühispakkumus ning SmartCap püüab varjata teise isiku nime, kellele anti (osaliselt) üle riigile kuuluvate vahendite juhtimine. SmartCapile jääb arusaamatuks, kuidas on kaebaja sellisele järeldusele jõudnud. Kuna kaebaja ei ole detailsemalt põhjendanud oma seisukohta, et võitis kahe pakkuja ühispakkumus, ei saa SmartCap esitada väitele detailsemaid vastuväiteid. Sellegipoolest kinnitab SmartCap käesolevaga, et Konkursi võitis Tera Ventures pakkumine mitte kahe pakkuja ühispakkumus.

2.5.8 Neljandaks põhjendab Erasik, et SmartCap tegevuse tulemusena on veninud Teabenõudele vastamine peaaegu 2 aastat. Kaebaja on sellekohase väitega püüdnud ilmestada SmartCapi pahatahtlikkust. SmartCap kinnitab käesolevaga, et ei ole Teabenõude täitmisest keeldunud pahatahtlikult.

2.5.9 Teabenõude saamisel oli SmartCap seisukohal, et ta ei ole teabevaldaja AvTS tähenduses. Sellest tulenevalt jättis SmartCap teabenõudele vastamata. Kui jõustus Ringkonnakohtu otsus haldusasjas 3-18-1741, mille tulemusena kohustati SmartCapi Teabenõuet täitma, täitis SmartCap Teabenõude koheselt ning Ringkonnakohtu otsusest juhindudes. SmartCap on osa

² Arenguseire seadus 239 SE, vastu võetud 14.06.2016 ja avaldatud Riigi Teatajas. Eelnõu seletuskiri kättesaadav arvutivõrgus: <https://m.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/425645b3-9bcc-4c92-acf3-27ade0573181>

Teabenõude täitmise käigus avaldatud lepingu sisust kinni katnud, sest see sisaldab SmartCapi heas usus antud hinnangu kohaselt ärisaladust, mida SmartCap ei saa avaldada. Seega ei nõustu SmartCap, et on püüdnud pahatahtlikult Teabenõude täitmisest kõrvale hiilida või Teabenõude täitmist venitada. Nagu eelpool punktis 2.1. selgitatud, siis on ärisaladuse kaitsmine äärmiselt oluline. Kui ärisaladus on juba kord avaldatud, siis võib see ettevõttele kaasa tuua korvamatut kahju ning kui ärisaladus on juba kord avaldatud, ei ole enam võimalik taastada avaldamisele eelnevat olukorda. Seega on SmartCap seisukohal, et tal ei ole võimalik Teabenõuet ulatuslikumalt täita, v.a. investeerimisnõustaja nime avaldamine.

2.5.10 SmartCap juhib tähelepanu ka Ringkonnakohtu otsuse punktile 20, milles Ringkonnakohtus selgitas, et Teabenõudes nõutud dokumentide kaudu peab olema teabe saajal võimalik kujundada seisukoht, kas tingimused, mille alusel andis SmartCap riigi investeringute valitsemise üle eraõiguslikule fondivalitsejale (Tera Ventures'ile), olid kooskõlas EAFS-iga Arengufondile ja SmartCapile seatud eesmärkidega. SmartCap on seisukohal, et dokumentatsioon, mille SmartCap on praeguseks ajaks kaebajale avaldanud, võimaldab kaebajal kirjeldatud seisukohta kujundada. Teabenõude täitmine ulatuslikumalt ei ole põhjendatud.

2.6 Vastuväited Erasiku üksikutele seisukohtadele

2.6.1 09.03.2020 vaide punktis 4.2. on kaebaja Erasik esitanud enda üksikud vastuväited, lähtudes SmartCap poolt 06.02.2020 vastuses sisalduva tabeli struktuurist. Parema jälgitavuse huvides esitab SmartCap enda vastuväited kaebaja seisukohtadele sama tabeli vormis.

Lepingu kolmas osapool (lk 6)

Eraisik on väitnud, et ekslik on SmartCap püüe näidata, et lepingu kolmas osapool oleks n-ö vähem lepingupartner kui Tera Ventures. SmartCap Erasiku väitega ei nõustu.

SmartCap selgitab, et lepingu alusel anti teatav Early Fund II ning Arengufondi investeringud üle Tera Ventures poolt valitsetavale fondile. Kolmas osapool ei tegutsenud nimetatud fondi valitsejana ega oma sellega seotud õigusi ega kohustusi. Investeringute valitsemisega seotud kohustused on võtnud ainult ja üksnes Tera Ventures. Kolmas osapool, kelle andmed on Teabenõude täitmise käigus kinni kaetud, on eraõiguslik juriidiline isik, mis osutab teenuseid Tera Venturesile.

SmartCap on seoses käesoleva vastuse koostamisega Teabenõude siiski uuesti üle vaadanud ning on otsustanud kolmanda osapoole nime avaldada. Siiski rõhutab SmartCap, et kolmandale osapoolele ei ole üle antud mitte ühtegi avalikku ülesannet ega ühtegi ülesannet seaduse alusel.

Preambula punkt (D)

Kaebaja on väitnud, et talle jääb arusaamatuks, kuidas saab juriidilise isiku nime avaldamine, kelle kaudu tegid fondivalitseja juhtivtöötajad oma investeringu, omada Tera Venturesi strateegia kohta sellist ärilist teavet, mille teadmine annaks Tera Venturesi konkurentidele konkurentsieelise. Kaebaja on seisukohal, et ükski juriidiline isik, kes võtab või kelle nimel võetakse riigi ees kohustusi, ei saa eeldada, et tema nimi jääb avalikkusele varjatuks.

Esiteks selgitab SmartCap, et Konkursi tingimuste kohaselt pidid Konkursi järgselt asutatavasse investeerimisfondi investeringu tegema ka fondivalitseja juhtivtöötajad või nende kontrolli all olev isik. Täpset investeringu viisi Konkursi tingimused seejuures ette ei näinud. Tera Venturesi juhtivtöötajad otsustasid enda investeringu teostada läbi nende kontrolli all oleva isiku. Teiseks, ekslik on kaebaja seisukoht, et preambuli punktis D toodud

juriidilisele isikule on antud üle avalikud ülesanded. Lepingu alusel tegutses asutatava investeerimisfondi valitsejana üksnes OÜ Tera Ventures, mille meeskonnal oli Konkursi tingimuste kohaselt kohustus teha investeering. Selgitame täiendavalt, et Konkursi tingimustes oli sätestatud miinimumnõue, milline protsent portfelist peab olema fondivalitseja meeskonna investeering. Kinnitame käesolevaga, et fondivalitseja juhtivtöötajate poolt tehtud investeering vastab Konkursi tingimustele ning Konkursi tingimustes sätestatud miinimumnõue meeskonna investeeringu osas on tagatud.

Nagu käesolevas vastuses eelpool põhjendatud, siis direktiivi (EL) 2016/943 ja EKTÄKS tähenduses hõlmab ärisaladus ka äriteavet. Teavet tuleks käsitada kaubanduslikku väärtust omavana näiteks juhul, kui selle avalikustamine võib kahjustada isiku äri või finantshuve, strateegilist positsiooni või konkurentsivõimet. Täpne investeeringute tegemise struktuur on osa Tera Venturesi ja tema juhtivtöötajate poolsest äristrateegiast. Seega omab selline info Tera Venturesi jaoks kaubandusliku väärtust. Teabe avalikuks tulek võib kahjustada Tera Venturesi strateegilist positsiooni või konkurentsivõimet, sest teabe avalikuks tulemise korral saaksid konkurendid kopeerida samasugust investeeringute tegemise struktuuri. Kui teave avaldada, ei ole Tera Venturesil võimalik takistada teistel turuosalistel samasuguse struktuuri kasutamist. Seega on oluline, et kaitsta teavet ärisaladusena. Kui mõni teine turuosaline otsustab omal initsiatiivil kasutada samasugust investeerimisstruktuuri, oleks see igati õiguspärane ja lubatud, kuid kuna praegusel juhul on tegemist ärisaladusega, ei saa teavet Teabenõude raames avaldada.

Tera Ventures on võtnud lepingulise konfidentsiaalsuskohustuse näol kasutusele ka meetmeid, et tagada selle info salajasus. Seetõttu on põhjendatud antud info käsitlemine ärisaladusena EKTÄKS-i alusel ning teabe asutusesiseseks kasutamiseks tunnistamine AvTS-i alusel.

Preambula punkt (E)

Kaebaja väitel ei ole usutav, et Tera Ventures ja tema koostööpartneri ülesannete jaotuses oleks midagi uutset või sellist, mille avalikuks tuleks saaks põhjustada Tera Ventures'ile varalist kahju. SmartCap vastuväidetega ei nõustu.

Esiteks selgitab SmartCap, et selleks, et mingi teave oleks ärisaladusena kaitstav, ei pea ärisaladuse avalikuks tuleks ilmingimata tekitama otsesest varalist kahju. Sellise varalise kahju tekkimise tõendamise oleks paljudes elulistest olukordades ka äärmiselt keeruline või võimatu. Teavet tuleb käsitada kaubanduslikku väärtust omavana ka siis, kui selle avalikustamine võib kahjustada isiku äri või finantshuve, strateegilist positsiooni või konkurentsivõimet. Seega ei ole teabe ärisaladusena käsitlemise eelduseks see, et teabe avaldamine tekitaks (otsest) varalist kahju.

Punktis E on kinni kaetud nende teenuste sisu ja ulatus, mida investeerimisnõustaja Tera Venturesile osutab. SmartCap rõhutab siiski seejuures, et investeerimisnõustajale ei ole üle antud mitte ühtegi avalikku ülesannet ega ühtegi ülesannet seaduse alusel. Teenuse täpne sisu ja ulatus, mida investeerimisnõustaja Tera Venturesile osutab ei ole avalikkusele teada. See teave omab Tera Venturesi jaoks salajasuse tõttu kaubanduslikku väärtust. Tegemist on ärilise teabega. See teave näitab lisaks ka seda, kuidas Tera Venturesi poolt osutatav teenus erineb tema konkurentide teenusest. Kuigi selleks, et teave oleks käsitatav kaubanduslikku väärtust omavana, ei pea teabe avaldamisega kaasnema varaline kahju, oleme siiski seisukohal, et info avalikustamine põhjustaks Tera Venturesile varalist kahju, kuna annaks konkurentidele tulevastel fondivalitseja leidmiseks korraldatavatel konkurssidel eelise, võimaldades neil kopeerida Tera Venturesi poolt välja töötatud ja Konkursil edukaks osutunud lahendusi. Äririk Tera Venturesile seisneb muuhulgas ka selles, et konkurent saab tingimuste teada saamisest pakkuda vastaspoolele soodsamaid tingimusi võrreldes Tera Venturesiga, kasutades ära teada saadud teavet.

Definitsioon „Change of Control“

Kaebajale on jäänud ebaselgeks, milles seisneb Tera Ventures konkurentide väidetav eelis, kui nad saavad teada viidatud punktis toodud protsentväärtuse. Kaebaja on selgitanud, et tema hinnangul oleks andmete teadmine saanud anda eelise üksnes Konkursil osalemisel ning puudub alus eeldada, et konkurendid tulevastest pakkumistes analoogsetest arvudest lähtuksid. SmartCap kaebajaga ei nõustu.

Viidatud punktis on asutusesiseseks kasutamiseks tunnistatud ning sellest tulenevalt kinni kaetud protsentuaalsed väärtused, mida Tera Ventures käsitleb fondivalitsemisel kontrolli muutumisenä. Erinevad fondivalitsejad käsitlevad kontrolli muutumisenä erinevaid suurusi ning see info ei ole teistele Konkursil osalejatele teada. Pakutud protsentväärtus on osa Tera Venturesi äriteabest, mida teab ainult Tera Ventures. Ka teistel turuosalistel on õigus kasutada protsentuaalse väärtusena sama protsenti, kui nad on selle protsentväärtuse kasutamise ise otsustanud.

Lisaks, SmartCap juhib tähelepanu ka Ringkonnakohtu otsuse punktile 20, milles Ringkonnakohtus selgitas, et Teabenõudes nõutud dokumentide kaudu peab olema teabe saajal võimalik kujundada seisukoht, kas tingimused, mille alusel andis SmartCap riigi investeringute valitsemise üle eraõiguslikule fondivalitsejale (Tera Ventures'ile), olid kooskõlas EAFS-iga Arengufondile ja SmartCapile seatud eesmärkidega. SmartCapile jääb arusaamatuks, kas ja kuidas võimaldaks konkreetse protsentuaalsete väärtuste teadasaamine kujundada kaebajal seisukoht selle kohta, kas tingimused, mille alusel andis SmartCap riigi investeringute valitsemise üle eraõiguslikule fondivalitsejale (Tera Ventures'ile), olid kooskõlas EAFS-iga Arengufondile ja SmartCapile seatud eesmärkidega. SmartCap kinnitab käesolevaga, et Konkursi tulemusena anti investeringute valitsemine üle parima pakkumuse tegijale vastavalt Konkursi tingimustele.

Definitsioon „Guarantee“

Kaebaja väidab, et asjaolu, et Tera Ventures on kulutanud aega ja ressursse oma pakkumuse ettevalmistamiseks ei tähenda, et kinni kaetud osa oleks ärisaladus. SmartCap kaebajaga ei nõustu.

Nagu selgitatud SmartCapi esialgses vastuses, siis Tera Ventures kasutab fondivalitsemise teenuse käigus maksmisele kuuluvate teatud summade puhul garantiid. See, kelle poolt maksmisele kuuluvate ja milliste summade puhul garantiid kasutatakse ja mida garantiikokkulepe täpselt hõlmab, ei ole aga avalikkusele teada ning on Tera Venturesi poolt spetsiaalselt antud investeerimisfondi ja fondivalitsemise teenuse jaoks välja töötatud. SmartCap selgitas, et Tera Ventures on investeerinud raha garantiikokkuleppe koostamiseks ja kulutanud aega selle läbirääkimiseks, mistõttu on selle teabe sisul Tera Venturesi jaoks kaubanduslik väärtus, kuna selle sisu avaldamine võimaldaks teistel turuosalistel ja muudel huvitatud osapooltel kasutada sarnastel juhtudel sama kokkulepet ilma samasugust investeringut tegemata või Tera Venturesile õiglast hüvitist maksmata. Kaebaja on vastu väitnud, et garantiiskeemi puhul ei saa olla tegemist teabega, mida turuosalistel muidu ei tea. SmartCap sellega ei nõustu. Turuosalistel on õigus vabalt läbi rääkida garantiikokkuleppe tingimusi ning läbirääkimiste tulemusel saavutatud kokkuleppel sõlmida leping. Nagu käesolevas vastuses eelpool põhjendatud, siis direktiivi (EL) 2016/943 ja EKTÄKS tähenduses hõlmab ärisaladus ka äriteavet. Teavet tuleks käsitada kaubanduslikku väärtust omavana näiteks juhul, kui selle avalikustamine võib kahjustada isiku äri või finantshuve, strateegilist positsiooni või konkurentsivõimet. Kuna Tera Venturesi poolt sõlmitud garantiikokkulepe ei ole avalikkusele teada, omab Tera Venturesi jaoks salajasuse tõttu kaubanduslikku väärtust.

Kui teistel turuosalistel oleks teada kokkuleppe tingimused, siis saaksid konkurendid samalaadse olukorra jaoks pakkuda välja samalaadse garantii.

Tingimuste teadmisel saaks konkurent väljatöötatud lahendust kopeerida ja praeguseid tingimusi näidiseks võttes. Garantii tingimused ei ole turul laialdaselt kasutatavad, vaid iga turuosaline saab need ise välja töötada ja välja pakkuda. Äririsk Tera Venturesile seisneb muuhulgas ka selles, et konkurent saab tingimuste teada saamisel pakkuda vastaspoolele soodsamaid tingimusi võrreldes Tera Venturesiga, kasutades ära teada saadud teavet. Kui teine turuosaline pakuks tingimusi omal initsiatiivil ja ilma Tera Venturesi tingimusi teadmata, oleks see õiguspärane ja vaba turu reeglite kohaselt lubatud.

Nagu selgitatud, siis on Tera Ventures kasutanud ressursse tingimuste saavutamiseks. Kui nüüd teised turuosalistes saaksid tingimused kopeerida, siis võtaks see Tera Venturesilt konkurentsieelise, mida ta on läbirääkimiste tulemusena saavutanud.

Viimaks on kaebaja väitnud, et SmartCapi poolt on küüniline kinni katta viidatud definitsiooni osa, mis mahu järgi otsustades saab sisaldada vaid lisa 4 sisu äärmiselt üldistatud kirjeldust. Sellega seoses märgib SmartCap, et kuivõrd Ringkonnakohus selgitas, et Teabenõudes nõutud dokumentide kaudu peab olema teabe saajal võimalik kujundada seisukoht, kas tingimused, mille alusel andis SmartCap riigi investeringute valitsemise üle eraõiguslikule fondivalitsejale (Tera Ventures'ile), olid kooskõlas EAFS-iga Arengufondile ja SmartCapile seatud eesmärkidega, siis jääb SmartCapile arusaamatuks, miks vajab kaebaja sellise seisukoha kujundamiseks praeguses punktis toodud äärmiselt üldistatud kirjeldust.

Definitsioon „Investment Advisor“

Vt põhjendused punkti „Lepingu kolmas osapool“ juures.

Punkt 2.8

Põhjendus antud teabe ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud käesoleva vastuse preambula punkt (D) põhjenduste all.

Punkt 2.13

Kaebaja on väitnud, et SmartCap ei ole selgitanud, millest kaubanduslikku väärtust sisaldab punktis 2.13. toodud teave. Samuti on kaebaja väitnud, et tegemist on tasukokkuleppega, mille üheks pooleks on riik. SmartCap kaebaja argumentidega ei nõustu.

Nagu selgitatud SmartCapi esialgses vastuses, siis käesolevas punktis on kinni kaetud Tera Venturesi ja tema poolt kasutatava investeerimisnõustaja vaheline kokkulepe tasude maksmise kohta, mida Tera Ventures maksab investeerimisnõustajale. Tera Ventures ja tema investeerimisnõustaja vaheline tasu kokkulepe on eraõiguslik kokkulepe. Punktis 2.13. kirjeldatud kokkuleppe näol on tegemist Tera Ventures kokkuleppega kolmanda osapoolega. Kokkuleppe sisuks ei ole investeringute üle andmine Tera Venturesile. Seega, tegemist ei ole teabega, mille avaldamine oleks Ringkonnakohtu otsuse alusel vajalik, sest tegemist ei ole teabega, mille alusel oleks teabe saajal võimalik kujundada seisukoht, kas tingimused, mille alusel andis SmartCap riigi investeringute valitsemise üle eraõiguslikule fondivalitsejale (Tera Ventures'ile), olid kooskõlas EAFS-iga Arengufondile ja SmartCapile seatud eesmärkidega, siis jääb SmartCapile arusaamatuks, miks vajab kaebaja sellise seisukoha kujundamiseks praeguses punktis toodud äärmiselt üldistatud kirjeldust.

Punktis 2.13. toodud teave ei ole avalikkusele teada. Kokkulepe selle kohta, palju Tera Ventures maksab investeerimisnõustajale talle osutatava teenuse eest omab nii Tera Venturesi kui ka

investeeringisnõustaja jaoks kaubanduslikku väärtust, kuna hõlmab infot teenuste hindade ja tasupoliitika kohta. Pooled on tasu osas kokkuleppele jõudnud lepinguliste läbirääkimiste tulemusena, millesse on mõlemad pooled kulutanud ressursse. Teabe avaldamine võimaldaks konkurentidel teavet kopeerida ja pöörduda sama investeeringisnõustaja poole ning nõuda samadel tingimustel lepingu sõlmimist, viidates Tera Venturesiga sõlmitud kokkuleppele. Kui konkurent jõuab eraldiseisvate läbirääkimiste tulemusena samale kokkuleppele, oleks see igati õiguspärane.

Kokkuleppe tingimused ei ole turul laialdaselt kasutatavad, vaid nendeni on jõutud läbirääkimiste tulemusena. Äririsk Tera Venturesile seisneb muuhulgas ka selles, et konkurent saab tingimuste teada saamisel pakkuda vastaspoolele soodsamaid tingimusi võrreldes Tera Venturesiga, kasutades ära teada saadud teavet. Kui teine turuosaline pakuks tingimusi omal initsiatiivil ja ilma Tera Venturesi tingimusi teadmata, oleks see õiguspärane ja vaba turu reeglite kohaselt lubatud.

Ärisaladusega kaetud ning Tera Venturesi suhtes ebaõiglane oleks, aga kui konkurendid saaksid ilma analoogselt mahus ressursse kasutamata kopeerida tulemit, milleni Tera Ventures on jõudnud läbirääkimiste tulemusena. Antud teabe salajasust on kaitstud läbi konfidentsiaalsuskohustuse. Järelikult tuleb antud teenuse hindadega seotud infot käsitleda ärisaladusena.

Punkt 2.15

Kaebaja väidab, et ebausutav on, et ca 6-8 realine tööorgani töökorralduse kirjeldus sisaldab teavet, mida Tera Venturesi konkurendid saaksid oma tegevuses konkurentsieelisena kasutada. SmartCap kaebajaga ei nõustu.

Nagu selgitatud SmartCapi esialgses vastuses, siis antud punkt käsitleb investeeringukomitee töökorraldust ehk seda, kuidas tehakse investeeringutegevusega seotud otsuseid. Kuigi investeeringukomitee nõue oli Konkursi tingimustes avalikult ette nähtud, siis selle komitee töökorraldust, pädevuse piire, järelevalvet ja muud sellist Konkursi tingimustega paika ei pandud ning igal Konkursil osalejal oli võimalik investeeringute teostamise kord oma pakkumises ise paika panna. Antud punktis sisaldubki Tera Venturesi poolt välja töötatud ja kasutatav investeeringukomitee töökord, mis oli osaks tema poolt Konkursil tehtud väärtuspakkumisest. Sellel infol on Tera Venturesi jaoks majanduslik väärtus, kuna selle avalikustamine võimaldaks Tera Venturesi konkurentidel kopeerida samasuguse pädevuse ja volitustega investeeringukomitee töökorraldust. Töökorralduse väljatöötamiseks on Tera Ventures teinud investeeringuid (sh kulutanud ajalisi ressursse). Konkurentidel on võimalik välja töötada enda töökord. Kui mõni konkurent töötab juhuslikult välja samasuguse töökorra, oleks see igati õiguspärane. Nagu käesolevas vastuses eelpool põhjendatud, siis direktiivi (EL) 2016/943 ja EKTÄKS tähenduses hõlmab ärisaladus ka äriteavet. Teavet tuleks käsitada kaubanduslikku väärtust omavana näiteks juhul, kui selle avalikustamine võib kahjustada isiku äri või finantshuve, strateegilist positsiooni või konkurentsivõimet. Tera Ventures on seisukohal, et tema poolt välja töötatud töökorraldus on unikaalne ning selle avaldamine kahjustaks tema äri ja konkurentsivõimet, sest võimaldaks konkurentidel kasutada samasugust töökorraldust ilma, et konkurendid panustaksid analoogselt mahus ressursse töökorralduse välja töötamiseks. Kui SmartCap avaldaks, milles töökorralduse unikaalsus seisneb, rikuks see ärisaladust.

Viimaks, kui võrd Ringkonnakohus selgitas, et Teabenõudes nõutud dokumentide kaudu peab olema teabe saajal võimalik kujundada seisukoht, kas tingimused, mille alusel andis SmartCap riigi investeeringute valitsemise üle eraõiguslikule fondivalitsejale (Tera Ventures'ile), olid kooskõlas EAFS-iga Arengufondile ja SmartCapile seatud eesmärkidega, siis jääb SmartCapile

arusaamatuks, miks vajab kaebaja sellise seisukoha kujundamiseks praeguses punktis toodud töökorralduse kirjeldust.

Punktid 3.1 ja 3.2

Põhjendus juhtivtöötajate poolse investeeingu teinud isiku nime ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud käesoleva vastuse preambula punkt (D) põhjenduste all.

Investeeingu suurust tuleb käsitleda ärisaladusena, kuna see ei ole avalik info ning Konkursil osalejad pidid ise välja pakkuma juhtivtöötajate poolse investeeingu suuruse, mida võeti arvesse parima pakkumise valikul. See infol omab Tera Venturesile oma salajasuse ja sellest tuleneva konkurentsieelise tõttu selget kaubanduslikku väärtust, mistõttu on Tera Ventures võtnud ka meetmeid selle info salajasuses hoidmiseks. SmartCap juhib tähelepanu ka sellele, et Ringkonnakohus selgitas, et Teabenõudes nõutud dokumentide kaudu peab olema teabe saajal võimalik kujundada seisukoht, kas tingimused, mille alusel andis SmartCap riigi investeeingute valitsemise üle eraõiguslikule fondivalitsejale (Tera Ventures'ile), olid kooskõlas EAFS-iga Arengufondile ja SmartCapile seatud eesmärkidega. Põhjendamatu on, miks vajab kaebaja sellise seisukoha kujundamiseks investeeingu täpset suurust. SmartCap kinnitab käesolevaga, et investeeing vastas Konkursi tingimustele. Kuivõrd aga Konkursi tingimused ei sätestanud vajaliku investeeingu suurust (Konkursil osalejad pidid investeeingu suuruse ise välja pakkuma), siis ei saa olla küsitud teave ka teabeks, mis võimaldaks teabe saajal kontrollida, kas leping vastab Konkursi tingimustele. SmartCap kinnitab käesolevaga ka seda, et Konkursi võitis parim pakkuja, s.t pakkuja, kelle tervikpakkumine sai kogumis kõige rohkem punkte. Kokkuvõttes on SmartCap seisukohal, et punktides 3.1. ja 3.2. toodud teave on ärisaladus.

Punkt 3.11

Põhjendus antud teabe ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud käesoleva vastuse preambula punkt (D) põhjenduste all.

Punkt 7.1 (i)

Põhjendus antud teabe ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud käesoleva vastuse preambula punkt (D) põhjenduste all.

Punkt 7.5 alapunktid (a) ja (b)

Kaebaja on seisukohal, et antud punktides toodud teave võis olla ärisaladus Konkursi korraldamise ajal, aga mitte pärast Konkursi lõppu. SmartCap sellega ei nõustu.

Nagu selgitatud SmartCapi esialgses vastuses, siis antud punktid hõlmavad fondi poolt maksmisele kuuluva kompensatsiooni suurust ja arvutamise põhimõtteid Tera Venturesi kui fondivalitseja väljavahetamise korral. Antud tingimusi ei olnud Konkursi tingimuste all eraldi ette nähtud ning iga Konkursil osaleja sai need oma pakkumise fondivalitsemise- ja finantstingimuste all ise välja pakkuda. Seejuures võeti selliseid väljapakutud tingimusi arvesse parima pakkumise väljaselgitamisel. Seega on nendel tingimustel Tera Venturesi jaoks selge majanduslik väärtus, kuna hõlmab osa väärtuspakkumisest, mis eristas Tera Venturesi pakkumist teiste Konkursil osalejate pakkumistest ning viis lõpuks Tera Venturesi pakkumise parimaks tunnistamiseni. Teabel on kaubanduslik väärtus ka tulevikus, sest ka tulevikus võib Tera Ventures soovida samale teabele tugineda, osaledes mõnel muul konkursil. Siinkohal juhib SmartCap tähelepanu Tallinna Halduskohtu 26.02.2019 kohtuotsuse haldusasjas 3-19-1741 (mille Ringkonnakohus jättis 17.09.2019 otsusega muutmata) punktile 20, milles kohus selgitas,

et nõustub, et osas, milles leping sisaldab Tera Ventures'i esitatud väärtuspakkumist, võib tegemist olla ärisaladusega. Seega on ka kohtud jõudnud järeldusele, et punkti 7.5. alampunktides (a) ja (b) toodud teave on ärisaladus.

Punkt 7.9

Punkti 7.9. osas on kaebaja riigihangete regulatsioonile tuginedes argumenteerinud, et riigiga lepingu sõlminud isik ei saa eeldada, et tema poolt saadava tasu suurus jääb avalikkuse eest varjatuks.

SmartCap on vastupidiselt seisukohal, et kuna riigihangete regulatsioon antud lepingute sõlmimisele ei kohaldunud, ei saanud ükski Konkursil osalenud isik eeldada, et tema poolt pakutava tasu suurus saab avalikuks.

SmartCap juhib tähelepanu käesoleva vastuse punktile 2.4., milles oleme selgitanud, miks riigihangete regulatsiooni kohaldamine analoogia korras ei ole põhjendatud.

Nagu selgitatud SmartCapi esialgses vastuses, siis antud punktis on kinni kaetud fondi poolt Tera Venturesile maksmisele kuuluva kompensatsiooni suurus ja arvutamise põhimõtted fondi likvideerimise korral. Antud tingimust ei olnud Konkursis eraldi ette nähtud ning iga Konkursil osaleja sai selle oma pakkumise fondivalitsemise ja finantstingimuste all ise välja pakkuda. Seejuures võeti seda tingimust arvesse parima pakkumise väljaselgitamisel. Seega on sellel tingimusel Tera Venturesi jaoks otsene majanduslik väärtus, kuna hõlmab osa väärtuspakkumisest, mis eristas Tera Venturesi pakkumist teiste Konkursil osalejate pakkumistest ning viis lõpuks Tera Venturesi pakkumise parimaks tunnistamiseni. Siinkohal juhib SmartCap tähelepanu Tallinna Halduskohtu 26.02.2019 kohtuotsuse haldusasjas 3-19-1741 (mille Ringkonnakohus jättis 17.09.2019 otsusega muutmata) punktile 20, milles kohus selgitas, et nõustub, et osas, milles leping sisaldab Tera Ventures'i esitatud väärtuspakkumist, võib tegemist olla ärisaladusega. Seega on ka kohtud jõudnud järeldusele, et punkti 7.5. alampunktides (a) ja (b) toodud teave on ärisaladus.

Punkt 8.1 (a)

Põhjendus antud teabe ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud käesoleva vastuse punkti 7.9. põhjenduste all.

Punkt 9.3

Põhjendus antud teabe ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud käesoleva vastuse punkti 7.9. põhjenduste all.

Punkt 10.10 alapunktid (a)-(d)

Punkti 10.10. alapunktide (a)-(d) osas on kaebaja argumenteerinud, et ei ole usutav, et Tera Ventures poolt välja töötatud raporteerimislahendus on midagi ainulaadset ning juhtinud tähelepanu, et kinnikaetud osa on vaid 6 rida pikk.

Nagu selgitatud SmartCapi esialgses vastuses, siis antud punktid käsitlevad fondi investoritele raporteeritavat infot fondi poolt tehtavate investeeringute, fondi investeeringute väärtuse ja varade mahu, fondi investeeringute kapitalikasvu arvelt investoritele tasumisele kuuluvate summade ja muu sellise kohta. Raporteerimist puudutavad tingimused pidi iga Konkursil osaleja ise välja pakkuma. Raporteeritava info kogum ei ole turuosalistele teadaolev ja igas olukorras ühesugune standardne nimekiri, vaid on iga fondivalitseja poolt konkreetseks

otstarbeks välja pakutud. Nii on ka Tera Ventures investeerinud enda raporteerimislahenduste väljatöötamisse, mistõttu omab see teave tema jaoks selget majanduslikku väärtust. Lisaks seisneb antud teabe kaubanduslik väärtus selles, et selle avaldamine seab Tera Venturesi tulevastel lepinguläbirääkimistel nõrgemasse positsiooni, kuna võimaldab vastaspoolel nõuda sama või sarnase kogumiga info avaldamist, mis võib viia kehvemate lepingutingimuste kokkuleppimiseni. Sellest tulenevalt on ka põhjendatud antud teabe käsitlemine ärisaladusena. SmartCap viitab eelpool kirjeldatud põhjendustele, mille järgi direktiivi (EL) 2016/943 ja EKTÄKS tähenduses hõlmab ärisaladus ka äriteavet. Teavet tuleks käsitada kaubanduslikku väärtust omavana näiteks juhul, kui selle avalikustamine võib kahjustada isiku äri või finantshuve, strateegilist positsiooni või konkurentsivõimet. Praegusel juhul on Tera Ventures seisukohal, et tema poolt välja töötatud raporteerimislahendus on ainulaadne ning Tera Ventures on teinud selle välja töötamiseks investeeringuid, sh kulutanud ajalisi ressursse. Teabe avaldamine võimaldaks konkurentidel sama lahendust kopeerida, ilma analoogseid investeeringuid tegemata. Tingimused ei ole turul laialdaselt kasutatavad.

Seoses sellega, et kaebaja märgib, et kinnikaetud teave on vaid 6 rida pikk märgib SmartCap, et kuivõrd Ringkonnakohus selgitas, et Teabenõudes nõutud dokumentide kaudu peab olema teabe saajal võimalik kujundada seisukoht, kas tingimused, mille alusel andis SmartCap riigi investeeringute valitsemise üle eraõiguslikule fondivalitsejale (Tera Ventures'ile), olid kooskõlas EAFS-iga Arengufondile ja SmartCapile seatud eesmärkidega, siis jääb SmartCapile arusaamatuks, miks vajab kaebaja sellise seisukoha kujundamiseks praeguses punktis toodud 6-realist kirjeldust raporteerimislahenduse kohta. Kokkuvõtilikult on SmartCap seisukohal, et punktis viidatud teave sisaldab ärisaladust.

Peatükk 11

SmartCap jääb selle punkti juures varasemalt esitatud põhjenduste juurde ning viitab täiendavalt punkti 7.5. juures toodud põhjendustele.

Punkt 13.3 (a)

Põhjendus juhtivtöötajate poolse investeeringu teinud isiku nime ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud käesoleva vastuse preambula punkt (D) põhjenduste all ning investeeringu suuruse ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud käesoleva vastuse punktide 3.1 ja 3.2 põhjenduste all.

Punkt 13.9

SmartCap jääb selle punkti juures varasemalt esitatud põhjenduste juurde ning viitab täiendavalt punkti 7.5. juures toodud põhjendustele.

Punkti 13.10

Garantii ärisaladusena käsitlemise põhjendus on toodud definitsiooni „Guarantee“ põhjenduste all.

Peatüki 15 esimene alapealkiri ja punktid 15.2 ning 15.4

Põhjendus antud teabe ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud käesoleva vastuse preambula punkt (D) põhjenduste all.

Punktid 20.8 ja 20.9

Punktide 20.8. ja 20.9 puhul on kaebaja seisukohal, et teave võinuks olla ärisaladus Konkursi ajal, aga mitte pärast Konkursi lõppemist. SmartCap kaebajaga ei nõustu. SmartCap jääb enda esialgses vastuses toodud seisukohtade juurde ning juhib täiendavalt tähelepanu Tallinna Halduskohtu 26.02.2019 kohtuotsuse haldusasjas 3-19-1741 (mille Ringkonnakohus jättis 17.09.2019 otsusega muutmata) punktile 20, milles kohus selgitas, et nõustub, et osas, milles leping sisaldab Tera Ventures'i esitatud väärtuspakkumist, võib tegemist olla ärisaladusega. Kuna punktid 20.8. ja 20.9. sisaldavad väärtuspakkumist, siis on SmartCap seisukohal, et punktide sisu peab olema käsitletav ärisaladusena. SmartCap viitab siinkohal ka eelpool toodud selgitustele, mille järgi tuleb ärisaladust tõlgendada laialt.

Lisa 1 punkt 2.5

Käesoleva punkti osas on kaebaja esitanud lakoonilise vastuväite, mille kohaselt ei ole SmartCap esile toonud, milles seisneks teiste ettevõtete eelis, kui neile Lisa 1 punktis 2.5. toodud teave teatavaks saaks.

Nagu selgitatud SmartCapi esialgses vastuses, siis käesoleva punkti alapunktides on kinni kaetud Konkursi esimeks olnud investeerimisportfelli kuuluvate ettevõtete poolt sõlmitud lepingute nimed, sõlmimise ja muutmise kuupäevad ning lepingust tulenevate õiguste või kohustuste lühikirjeldused, millega Tera Ventures (tema poolt asutatava investeerimisfondi nimel) Konkursi võitjana pidi liituma. Antud lepingud kujundavad Tera Venturesi kui investori ja aktsionäri või osaniku ning vastaspooleks oleva investeerimisobjektist ettevõtte vahelisi suhteid. See, kuidas ettevõtte korraldab oma suhteid ning mis õigused ja kohustused investoritel aktsionäri või osanikuna on, omab nii investori ehk Tera Venturesi kui ka investeerimisobjektist ettevõtte jaoks selget väärtust ja hinda, kuna näitab ära ettevõtete vahelise juhtimissüsteemi korralduse, investoritele antavate õiguste mahu ja vastastikuste kohustuste tasakaalu. Teatud juhtudel võib sellise info edasi anda ka lepingu pealkiri, mistõttu ei ole võimalik ka lepingute nimesid avaldada. Samuti on põhjendatud lepingute sõlmimise ja muutmise kuupäevade ärisaladusena käsitlemine, kuna see teave annab infot selle kohta, millises investeerimisringis või ajahetkel liitunud investoritel on ettevõttes teatud õigused. Selline teave ei ole avalikult teada ning selle salajases hoidmiseks on võetud ka konkreetseid meetmeid konfidentsiaalsuskohustuse näol nii antud ühingulepingus kui ka kõnealustes lepingutes, mistõttu on antud teave arusaadavalt ja põhjendatult käsitletav ärisaladusena.

Samuti, nagu käesolevas vastuses eelpool põhjendatud, siis direktiivi (EL) 2016/943 ja EKTÄKS tähenduses hõlmab ärisaladus ka äriteavet. Teavet tuleks käsitada kaubanduslikku väärtust omavana näiteks juhul, kui selle avalikustamine võib kahjustada isiku äri või finantshuve, strateegilist positsiooni või konkurentsivõimet. Lisa 1 punktis 2.5. viidatud eraõiguslikud kokkulepped on äriteabeks, mis ei ole kolmandatele isikutele teada ning mille teatavaks tulemine võib kahjustada Tera Ventures äri, finantshuve, strateegilist positsiooni või konkurentsieelist.

Lisaks, kaebaja ei ole põhjendanud, kuidas saab Lisa 1 punktis 2.5. toodud teave olla teabeks, mis on vajalik, et kaebajal oleks võimalik kujundada seisukoht, kas tingimused, mille alusel andis SmartCap riigi investeringute valitsemise üle eraõiguslikule fondivalitsejale (Tera Ventures'ile), olid kooskõlas EAFS-iga Arengufondile ja SmartCapile seatud eesmärkidega. SmartCap on seisukohal, et dokumentatsioon, mille SmartCap on praeguseks ajaks kaebajale avaldanud, võimaldab kaebajal kirjeldatud seisukohta kujundada. Sellest tulenevalt on SmartCap seisukohal, et Lisa 1 punktis 2.5. toodud teabe avaldamine oleks vastuolus Ringkonnakohtu otsuses toodud juhistega.

Lisa 1 punktid 3.1.7- 3.1.14

Põhjendus antud teabe ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud käesoleva Lisa 1 punkti 2.5.

põhjenduste all.

Lisa 1 punkt 3.1.15

Antud punkti põhjenduste juures jääb SmartCap enda esialgsete seisukohtade juurde ja viitab täiendavalt käesoleva Lisa 1 punkti 2.5. juures toodud põhjendustele.

Lisa 1 juurde kuuluv lisa 1 (Schedule 1 to the Transfer Agreement)

Antud teabe osas nõustus kaebaja teabe mitteavaldamisega.

Lisa 3

Lisas on kinni kaetud investeerimisnõustajat puudutavad andmed. Põhjendused selle info ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud käesoleva põhjenduste loetelu kõige esimeses punktis.

Lisa 4

Põhjendus on toodud definitsiooni „Guarantee“ põhjenduste juures ning SmartCap jääb enda ka enda esialgsete põhjenduste juurde, milles selgitas täiendavalt, et garantiikokkulepet on kinni kaetud punktide kaupa, kuna punktide sõnastuse tõttu ei ole võimalik neid praegusel juhul ka osaliselt avada ilma, et neist ilmneks võlaõigust ning garantiilepingute praktikat tundvale isikule, mis on siinse garantii täpsed detailid ja sisulised kokkulepped. Üksnes ase- ja sidesõnade avalikustamist ei pea me mõistlikuks.

Lisa 5 punkt 1.1

Antud teabe ärisaladusena käsitlemise põhjendusi on kirjeldatud lepingu lisa 1 punkti 2.5 ning punktide 3.1.7-3.1.14 põhjenduste juures.

Lisa 5 punkt 3.2 (c)

Garantii detailide ärisaladusena käsitlemist on põhjendatud definitsiooni „Guarantee“ põhjenduste juures.

Lisa 6

Lisa 6 osas on kaebaja esitanud lakoonilise vastuväite, et SmartCap ei ole esile toonud, millesseisneb käesoleval hetkel teabe kaubanduslik väärtus. SmartCap kaebajaga ei nõustu.

Antud lisas on kinni kaetud Tera Venturesi juhtivtöötajate muud tööalased ülesanded ja kohustused teistes ettevõtetes. See info ei ole avalikult kättesaadav. SmartCap selgitas, et Tera Venturesi jaoks on selge majanduslik väärtus sellel, kas ja millised tema juhtivtöötajad osalevad muudes ja täpselt millistes rollides ning millises mahus või ülesannetes teiste (portfelli)ettevõtete töös, kuna see teave illustreerib Tera Venturesi juhtide tööpanust muuhulgas tema portfelli ettevõtete erinevates nõuandvates või muudes organites. Selline fondivalitseja töökorralduslik info on osa sisemiselt väljatöötatud täiendavast väärtustloovast panusest tema portfelli ettevõtetesse, mis eristab teda selgelt teistest turuosalistest. Selle info salajasus on lisaks kõnealuse lepingu konfidentsiaalsuskohustuse tagatud ka töötajatega sõlmitud konfidentsiaalsuskohustuse läbi. Nagu käesolevas vastuses eelpool põhjendatud, siis direktiivi (EL) 2016/943 ja EKTÄKS tähenduses hõlmab ärisaladus ka äriteavet. Teavet tuleks käsitada kaubanduslikku väärtust omavana näiteks juhul, kui selle avalikustamine võib kahjustada isiku äri või finantshuve, strateegilist positsiooni või konkurentsivõimet. Praegusel

juhul, kuna tegemist on teabega, mille Tera Ventures on välja töötanud tehtud investeeringute tulemusena ning mida konkurendid saaksid kopeerida ilma analoogseid investeeringuid tegemata, siis kahjustaks teabe avalikuks tulek arusaadavalt Tera Ventures konkurentsivõimet. Seega on põhjendatud, et Tera Ventures käsitleb väljatöötatud töökorraldusliku teavet ärisaladusena.

Täiendavalt on SmartCap seisukohal, kaebaja ei ole põhjendanud, kuidas saab Lisas 6 toodud teave olla teabeks, mis on vajalik, et kaebajal oleks võimalik kujundada seisukoht, kas tingimused, mille alusel andis SmartCap riigi investeeringute valitsemise üle eraõiguslikule fondivalitsejale (Tera Ventures'ile), olid kooskõlas EAFS-iga Arengufondile ja SmartCapile seatud eesmärkidega. SmartCap on seisukohal, et dokumentatsioon, mille SmartCap on praeguseks ajaks kaebajale avaldanud, võimaldab kaebajal kirjeldatud seisukohta kujundada. Sellest tulenevalt on SmartCap seisukohal, et Lisas 6 toodud teabe avaldamine oleks vastuolus Ringkonnakohtu otsuses toodud juhustega.

Põhjendused selle info ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud käesoleva põhjenduste loetelu kõige esimeses punktis.

Agreement on Transfer of Non-Monetary Contribution (käesoleva dokumendi lisa 2)

Punkt 2.5

Selgitused antud punkti alapunktides kinni kaetud teabe kohta ning põhjendused selle teabe ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud Limited Partnership Agreement lisa 1 punkti 2.5 põhjenduste juures.

Punktid 3.1.7-3.1.13

Selgitused antud punktides kinni kaetud teabe kohta ning põhjendused selle teabe ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud Limited Partnership Agreement lisa 1 punkti 3.1.7-3.1.14 põhjenduste juures.

Punkt 3.1.14

Selgitused antud punkti alapunktides kinni kaetud teabe kohta ning põhjendused selle teabe ärisaladusena käsitlemise kohta on toodud Limited Partnership Agreement lisa 1 punkti 3.1.15 põhjenduste juures.

Lisa 1

Antud teabe ärisaladusena käsitlemise põhjendused on toodud Limited Partnership Agreement lisa 1 juurde kuuluva lisa 1 (Schedule 1 to the Transfer Agreement) põhjenduste juures.

AS SmartCap palub jätta vaide rahuldamata

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AS SmartCap teabevaldajana

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud avalikke ülesandeid täites. Käesoleval juhul puudub vaidlus selles, et vaide esitaja poolt soovitud teabe puhul on tegemist

avaliku teabega AvTS-i mõistes, kuna see on loodud avalikke ülesandeid täites.

Samas on AS SmartCapi puhul tegemist eraõigusliku juriidilise isikuga, kes on teabevaldajaks ainult juhul, kui ta täidab avalikke ülesandeid ning seda teabe osas, mis puudutab avalike ülesannete täitmist. Teiseks on AS SmartCap teabevaldajaks juhul kui ta on saanud eelarvelisi vahendeid, teabe osas, mis puudutab nende vahendite kasutamist. Eeltoodust tulenevalt ei ole antud juhul asjakohane vaide esitaja poolt viitamine Euroopa Liidu Institutsioonide ametlikele dokumentidele juurdepääsu võimaldamise nõuetele. See, et AS SmartCap on loodud avaliku sektori asutuse poolt ning oli teabevaldajaks teabenõudes soovitud teabe osas, ei tähenda seda, et AS-i SmartCap puhul on tegemist avaliku sektori asutusega, kes oleks teabevaldajaks mistahes tema valduses oleva teabe puhul.

Juurdepääs avalikule teabele

AvTS § 1 sätestab selle seaduse eesmärgi, milleks on tagada avalikule teabele avalikkuse ja igaihe juurdepääsu võimalus, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusriigi ning avatud ühiskonna põhimõtetest ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle.

AvTS § 3 lg 2 sätestab, et avalikule teabele saab juurdepääsupiirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes. Seega ei pea teabenõudja põhjendama, mis eesmärgil ta avalikku teavet soovib. Kuigi ringkonnakohus selgitas, *et Teabenõudes nõutud dokumentide kaudu peab olema teabe saajal võimalik kujundada seisukoht, kas tingimused, mille alusel andis SmartCap riigi investeeeringute valitsemise üle eraõiguslikule fondivalitsejale (Tera Ventures'ile), olid kooskõlas EAFS-iga Arengufondile ja SmartCapile seatud eesmärkidega*, siis ei tähenda see seda, et teabenõudjal ei ole õigust ülejäänud teavet saada.

Kuna avalikule teabele saab juurdepääsu piirata ainult seaduses sätestatud korras ning AvTS § 36 sätestab loetelu teabest, millele ei tohi juurdepääsu piirata, siis ei anna seadus võimalust AS-le SmartCap hinnata, kas ja mis eesmärgil vaide esitaja teavet küsib. Ehk siis kui tegemist ei ole piiranguga teabega, siis ei saa teabevaldaja hinnata ega otsustada, kas küsitud teavet on vaja mingi seisukoha kujundamiseks või mitte. Seega ei saa AS SmartCap hinnata, kas, miks ja mis ulatuses vajab kaebaja teabenõudes soovitud teavet.

Ärisaladus

Ärisaladus on ettevõtja konkurentsieelis. Ärisaladuseks on eelkõige kaubanduslikku või tehnilist laadi teave, mis ei ole avalikult kättesaadav ja mida ettevõtja hoiab salajas, sest selle teabe teistele isikutele õigustamata teatavaks saamine kahjustab ettevõtja ärihuve.

Ärisaladuseks võib olla tehnilist laadi teave, mis puudutab oskusteavet (näiteks toote valmistamiseks rakendatavad töövõtted), kasutatav tarkvara, toodete retseptid või keemilised koostisosad, tootmissaladuste ja -protsesside kirjeldused jms. Samuti loetakse ärisaladuseks kaubanduslikku laadi teavet, nagu teave kulude hindamise meetodika, tarneallikate, ostumüügi mahtude, turuosade, klientide ja edasimüüjate, turundusplaanide, kulu- ja hinnastruktuuride ning müügistrateegia kohta.

Ka finantsalane teave võib olla ärisaladuseks, eelkõige puudutab see finantsarvestuslikke andmed, mis ei tulene majandusaasta aruandest, näiteks konkreetse ettevõtte käitamisega seotud finantsandmed, vabade rahaliste vahendite hulk teatud ajahetkel, teatavatel juhtudel ka krediidireitingud jms. Ka on ärisaladuseks loetud näiteks ettevõtja ostu-müügimahtu ja kauba lepingulise hinna arvestamise meetodikat, mis ei põhine üksnes kuludel. Samuti on ärisaladuseks kauba omahinna kujunemise alusandmed, keskmine püsikulu ja muutuvkulu, sest

võimaldab konkurendil kalkuleerida oma minimaalse kulu, millega konkurents peale jääda. Regulaatori ülesandeid täites on Konkurentsiamet lugenud ärisaladuseks näiteks ka teabe ettevõtja reguleeritud varade hulga suurenemise ja investeeringute jaotuse kohta.

Ebaausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seaduse (EKTÄKS) § 5 lg 2 defineerib ärisaladuse kui teabe, mis vastab järgmistele tingimustele:

1. See ei ole kogumis või üksikosade täpses paigutuses ja kokkupanus üldteada või kergesti kättesaadav nende ringkondade isikutele, kes tavaliselt kõnealust laadi teabega tegelevad;
2. Sellel on kaubanduslik väärtus oma salajasuse tõttu ja
3. Selle üle seaduslikku kontrolli omav isik on asjaoludest lähtuvalt võtnud vajalikke meetmeid, et hoida seda salajas.

Nimetatud tingimused on kumulatiivsed, st need peavad esinema korraga ja samaaegselt.

Esimese tingimuse puhul tuleb hinnata, milline on see isikute ring, kes sellise teabega tavaliselt kokku puutuvad ja sellise teabega ka midagi peale oskaksid hakata. Seejärel tuleb leida vastus, kas teave oli sellistele isikutele üldteada või kättesaadav.

Teise tingimuse puhul tuleb hinnata, kas salajast teavet on võimalik nt müüa või vahetada muu hüve vastu ehk kas see omab mingit väärtust või hinda.

Kolmanda tingimuse puhul tuleb hinnata, kas isik, kes omab teabe üle seaduslikku kontrolli, on teinud endast oleneva teabe salajasuse säilitamiseks. Nt, kas ja mil moel on teabe salajasusest eelnevalt töötajat või juhatuse liiget informeeritud.

Kui mõni nimetatud kolmest tingimustest täidetud ei ole – nt kui teave on kergesti kättesaadav või kui sellel puudub väärtus või kui teabevaldaja ei ole võtnud meetmeid salajasuse säilitamiseks, siis ei kvalifitseeru vastav teave ärisaladuseks

Eeltoodust tulenevalt ei saa nõ igaks juhuks ärisaladuseks tunnistada kogu ettevõtet puudutavat infot. Samuti ei ole miski iseenesest ärisaladus, vaid see eeldab pingutuste tegemist sellise info kaitseks. Halduskohus on eelnevalt kohtuotsuse punktis 20 sedastanud järgmist: „*Kohus nõustub, et osas, milles leping sisaldab Tera Ventures'i esitatud väärtuspakkumist, võib tegemist olla ärisaladusega. Seda ei saa aga olla kogu leping. AvTS-s on ette nähtud võimalus piirata juurdepääsu teatud tingimustele vastavale teabele (AvTS § 35), arvestades seejuures, et teatud liiki teavet ei tohi tunnistada asutusesiseseks teabeks (AvTS § 36). Seega tuleb kaebajale avalikustada lepingud seaduses sätestatud ulatuses*“. Seega on ka kohus juba varasemalt asunud seisukohale, et ärisaladusena ei saa käsitleda mitte igasugust teavet, vaid eelkõige lepingus sisalduvat väärtuspakkumust sisalduvat teavet.

Samas ärisaladuseks ei loeta avalikustamisele kuuluvat või avalikustatud teavet. Samuti ei ole ärisaladusena käsitletav oskusteave. Otsustamaks, kas tegemist on salajase informatsiooniga, tuleb igal juhtumil analüüsida, kui paljud ettevõtte töötajad informatsiooni teavad, informatsiooni väärtust ettevõtjale, ettevõtja tehtud kulutusi informatsiooni saamiseks, meetmeid ja nende ulatust, mida ettevõtja on rakendatud informatsiooni saladuses hoidmiseks, kuivõrd lihtsalt konkurendid saaksid samasuguse informatsiooni omandada jms asjaolusid.

Seega vaidlusmomendi tekkimisel asjaolu üle, kas üks või teine ettevõtte majandustegevuses kasutatav info on ärisaladus või mitte, on lääne-riikide praktikast tulenevalt ärisaladuse omanikul olnud kohustus tõendada eelnevalt nimetatud tunnuste olemasolu tema poolt ärisaladusena deklareeritavas teabes.

Eeltoodu alusel selgitab inspeksioon AS-le SmartCap, et lepingus sisaldunud ning varasemalt kinni kaetud kolmanda osapoole (investeeringisnõustaja) ärinimi ei saanud enam olla ärisaladus, sest see oli avalikuks saanud ringkonnakohtu lahendis. Kuid käesolevaks hetkeks pole ärinime avaldamine enam vaide esemeks, sest AS SmartCap on selle vaide esitajale ka juba väljastanud (käesolevas vaidemenetluses antud vastuses inspeksioonile ja vaide esitajale).

Teabenõude täitmine

Vaide esitaja on vaides enamiku kinnikaetud teabe osas leidnud, et kinnikaetud teavet ei saa käsitleda ärisaladusena. Vaidemenetluse käigus on AS SmartCap vaidlusaluse teabe veelkord üle vaadanud ning hinnanud ärisaladuse olemasolu teabes ning edastanud teabe ulatuses, mis teabevaldaja hinnangul ärisaladust ei sisalda. Samuti on AS SmartCap iga vaide esitaja poolt vaidlustatud punkti/teabe osas täiendavalt selgitanud, miks ta ei nõustu vaide esitaja seisukohaga ning mida kinnikaetud punktides loetakse ärisaladuseks ja kuidas sellise teabe avalikustamine kahjustab AS SmartCap äripartneri Tera Ventures ärihuve.

Edastatud selgitustest võib aru saada, et teave on ärisaladuseks tunnistatud 3 liiki ajendil:

- 1) Lepingu punktid, mis puudutavad tasu, hüvitisi, tagasinõudeid vms rahalisi nõudeid lepingupoolte vahel;
- 2) Lepingu punktid, milles on kirjeldatud investeeringisnõustaja ülesanded;
- 3) Lepingu (lisade) punktid, milles kirjeldatakse investeeringisobjektiks olevate äriühingutega seotud tegevusi (osaluste omandamiseks).

Ärisaladuse hindamise kohustus lasub primaarselt teabevaldajal. Seejuures ei ole ärisaladuse kaitse teabevaldaja privileeg, vaid kohustus. Erinevalt mõnest teisest konkreetsemast juurdepääsupiirangu alusest eeldab ärisaladuse kaitse ulatuslikuma kaalutlusruumiga otsustust. Inspeksioon kontrollib teabevaldaja antud põhjenduste alusel ärisaladuseks tunnistamise kaalutlusotsuse õiguspärasust, asendamata seejuures teabevaldaja kaalutlusi enda omadega. Kaalutlusotsus on õigusvastane, kui selle tegemisel on ilmselgelt tuginetud asjakohatutele kaalutlustele.

Andmekaitse Inspeksioon, tutvunud ASi SmartCap selgitustega ja väljastamata jäetud teabega, on seisukohal, et ei saa välistada, et enamik väljastamata jäetud teabest võiks kahjustada Tera Ventures ärihuve, isegi kui kogu kinnikaetud teave ei puuduta väärtuspakkumust, millele viitas kohus. Samas nõustub Andmekaitse Inspeksioon sellega, et ei saa välistada, et Tera Ventures ja tema lepingupartneriga sõlmitud lepingutingimuste/ülesannete jaotus võib kahjustada ettevõtte ärihuve. Konkreetset rahaliste nõuete suuruse väljendused lepingus (kes kui suurt tasu, hüvitist, vms on õigustatud saama) on inspeksiooni hinnangul käsitletavad pigem tavapärase osana ärisaladuseks olevast finantsteabest ja võivad tõepoolest olla ka olnud osaks Tera Ventures väärtuspakkumisest. Samal põhjusel saab ka garantii (kui rahalise kohustuse) sisu käsitleda inspeksiooni hinnangul ärisaladusena. Seega eeltoodu osas leiab inspeksioon, et teabevaldaja kaalutlused pole olnud sellised, et neid tuleks pidada asjakohatuteks. Asjakohatud olid teabevaldaja need kaalutlused, mis seondusid teabenõude põhjenduste otsimisega.

Mis puudutab lepingu (lisade) punkte, milles kirjeldatakse investeeringisobjektiks olevate äriühingutega seotud tegevusi, siis on teabevaldaja selgitanud: *Antud lepingud kujundavad Tera Venturesi kui investori ja aktsionäri või osaniku ning vastaspooleks oleva investeeringisobjektist ettevõtte vahelisi suhteid. See, kuidas ettevõtte korraldab oma suhteid ning mis õigused ja kohustused investoritel aktsionäri või osanikuna on, omab nii investori ehk Tera Venturesi kui ka investeeringisobjektist ettevõtte jaoks selget väärtust ja hinda, kuna näitab ära ettevõtete vahelise juhtimissüsteemi korralduse, investoritele antavate õiguste mahu ja vastastikuste kohustuste tasakaalu.* Inspeksioon nõustub, et kõnealune teave puudutav Tera Venture ja investeeringisobjektide vahelist suhet, mitte enam teabevaldaja avalikku ülesannet (mis oli tulenevalt seaduse kehtetuks tunnistamisest ajaliselt piiratud ning laienes üksnes kõnealusele

lepingule, mitte enam edasistele investeerimistegevustele).

Küll aga jääb arusaamatuks lepingu punkti 2.15 ärisaladuseks tunnistamine, mis on kinni kaetud kui Tera Venture poolt välja töötatud „unikaalne lahendus“, milleks on kasutatud aega ja ressursse. See, et mingit tegevuse korda on lepingus kirjeldatud seoses äri tegevusega, ei tee seda veel ilmtingimata ärisaladuseks. Kuna nimetatud punkt sisaldab investeerimiskomitee suhtluse ja koosolekute läbiviimise korda ning seda, kuidas algsed usaldusosanikud saavad lepingupartneri tegevust kontrollida, siis jääb arusaamatuks, kelle ärisaladust see punkt sisaldab ja mis selles on ärisaladus. Ka ei nähtu inspeksiooni hinnangul lepingu punktis 2.15. kirjeldatud koosolekute korraldusest mingit „unikaalset lahendust“, mille peale oleks tulnud ainult Tera Ventures.

AS SmartCap on üksnes selgitanud, et *kui SmartCap avaldaks, milles töökorralduse unikaalsus seisneb, rikuks see ärisaladust.* Kuna AS SmartCap ei ole ka Andmekaitse Inspeksioonile selgitanud, milles töökorralduse unikaalsus seisneb (ning nagu öeldud, seda unikaalsust ei ole võimalik kinnikaetud tekstist kuidagi tuvastada), siis pole inspeksioonil võimalik ka hinnata, kuidas ja kelle ärihuve sellise teabe avalikustamine võiks kahjustada. Lisaks eeltoodule jääb eelnimetatud punkti ärisaladuseks tunnistamise põhjendustes arusaamatuks viide ringkonnakohtu selgitustele, milles kohus on selgitanud, et *Teabenõudes nõutud dokumentide kaudu peab olema teabe saajal võimalik kujundada seisukoht, kas tingimused, mille alusel andis SmartCap riigi investeringute valitsemise üle eraõiguslikule fondivalitsejale (Tera Ventures'ile), olid kooskõlas EAFS-iga Arengufondile ja SmartCapile seatud eesmärkidega.* Eeltoodus on kohus selgitanud, mis ulatuses vähemalt peab olema teave avalik, kuid see ei tähenda seda, et kogu ülejäänud teave võiks olla piiranguga.

Kuna kohtud on asunud seisukohale, et kõnealuse lepingu puhul on tegemist avaliku teabega ning AS SmartCap on nimetatud teabe osas teabevaldjaks, siis saab lepingule juurdepääsupiirata ainult juhul kui see sisaldab piiranguga teavet. Vaide esitaja, taotledes juurdepääsu avalikule teabele, ei pea põhjendama, milleks ta teabenõudes küsitud teavet soovib. Samuti ei saa AS SmartCap teabevaldajana avaliku teabe osas hinnata, kas ja mis ulatuses vaide esitaja vajab oma seisukohtade kujundamiseks mingit teavet. Seega jääb Andmekaitse Inspeksioonile arusaamatuks lepingu punktis 2.15 sisalduva töökorraldust puudutava kirjelduse puhul, mis on sellise teabe nn kaubanduslik väärtus ja kuidas sellise teabe avalikustamine annab konkurentidele konkurentsieelise. Seda enam, et AS SmartCap selgitustest võib aru saada, et AS SmartCap on valmis kaaluma ka selle teabe väljastamist.

Eeltoodust tulenevalt tuleb AS-l SmartCap lepingu punkti 2.15 osas uuesti hinnata piirangu põhjendatust ärisaladuse kaitseks. Kui siiski AS SmartCap leiab jätkuvalt, et kinnikaetud teabe osas on tegemist ärisaladusega, siis tuleb seda ka arusaadavalt põhjendada, milles seisneb teabe kaubanduslik väärtus ja kuidas sellise teabe avalikustamine annaks konkurentidele ärieelise.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel